

Biblioteca Municipality
SALA DE LECTURA

Anul III, nr. 52 (151)

SIMBĂTĂ

28

DECEMBRIE

1968

12 pagini 1 leu

CRONICA

săptăminal politic, social, cultural

ISTORIE

Dorm în zimbrî steme voivodale,
Văd oșteni oriunde mă întorn
Și în vinul aspru din pocale
Mai aud chemările de corn...

Dacă pun urechea pe morminte
Deslușit s-aude somn adinc.
Galopează timpul înainte
Legănînd trecutul la oblînc.

Peste șesuri tunse, și corhane,
Peste șolduri vechi de cetățui
Se răsfață fetele Morgane
Intr-un joc sălbatic și tehuî.

În păduri uitate de secure
Tremură, din fiecă copac,
Pe izvoare talmăcînd murmure,
Doinele haiducilor din veac.

Dorm în zimbrî steme voivodale,
Văd oșteni oriunde mă întorn
Și în vinul aspru din pocale
Mai aud chemările de corn...

Bogdan Sireteanu

ASTA E TOT

Să supui soarele în folosul lui galben,
Și-n folosul tău cald,
Pe măsură ce timpul
Îți șade la spate,
Umbră amabilă ce te urmează înot,
Să dai cu inima în porți
De dragul lumii, asta e tot.
Iată fintini, pune mina și bea,
Izvorul trim-te nădejdi în afară
Întru minunăția locului.
Luptă-te în numele apei
Și-n pronumele focului

Cu firea aspră în băoia vîntului
Pentru o vibrație-n plus,
Într-o intimitate viorii
Unde mai sînt cataracte de spus.

Damian Ureche

CÎNTEC SIMPLU

Am acoperit munții cu pleoapele mele
Și-mi freacă genele în cetini și frunzare.
Ochii mi s-au risipit în licurici și stele
Și gîndul meu s-a întins cărare
Pînă la Bărăgan și mare,
Pînă la piscurile cu iradiere de văpaie și cîntec.

Urc plaiurile baladelor
Și basmelor nepovestite încă,

Mă scald în undele zorilor
Și-n chemarea adîncă
A lutului,
În care bat inimile barzilor și haiducilor...

Mă întrec cu Ceahlăul în urcușul spre albastru,
Izvoarelor le deschid zarea oceanelor,
Hăulesc în rostogoliri de stînci și urale
Și cînt
Și rid

Cu fiecare floare și om răsăriți în cale
Și atît de mult aș vrea să devin stîncă de pisc,

Să duc cu mine veacurilor viitoare
Toate baladele și basmele nepovestite încă...

Mitru Elian

ROMÂNIA SOCIALISTĂ

Sărbătorim din nou ziua patriei — Republica Socialistă România — nume care spre mîndria noastră, fiii ei, este rostit cu admirație și respect pe toate continentele, nume prezent în numeroase acțiuni internaționale menite să facă din istoria contemporană o epocă a păcii și progresului. România socialistă, prin inteligența și munca poporului său, prin cinstea și omenia care caracterizează întreaga sa politică externă, constituie un exemplu de atracție permanentă pentru forțele progresiste ale lumii aflate în luptă pentru triumful socialismului și păcii.

Cinstea și omenia pe care o promovează România socialistă peste hotare are la bază cinstea și omenia ce au prins rădăcini adînci pe întregul pămînt românesc. Alegîndu-și liber oriundeva, strîngîndu-și rîndurile într-o unitate de neclintit în jurul conducătorului său încercat — Partidul Comunist Român — poporul nostru este profund convins că socialismul înseamnă adevăr și umanitate, dinamism și inteligență în toate domeniile, înseamnă împlinirea celui mai măreț ideal

— libertatea și afirmarea personalității umane. Spre atingerea acestor țeluri și-a îndreptat Partidul întreaga sa forță creatoare, spre ele a condus viguroasa evoluție a societății noastre, înepuizabile resurse producătoare de valori materiale și spirituale ale muncitorimii, țărănimii și intelectualității.

Neabătut marxist-leninist, politica Partidului a plecat în elaborarea tuturor hotărîrilor ample discutate cu întregul popor — de la realitățile sociale ale României contemporane, venînd în întîmpinarea cerințelor fundamentale ale poporului, confundîndu-se cu aspirațiile și interesele lui, izvorînd din voința sa proprie, din legile obiective ale construcției socialismului. Astfel, Partidul a redat poporului sentimentul demnității și suveranității naționale, deplina convingere că este stăpînul absolut al țării, al bogățiilor ei și al muncii lui.

Dacă am trece în revistă hotărîrile Congresului al IX-lea al Partidului, toate măsurile care au fost luate ulterior și concretizate magistral de oamenii muncii, am

avea în față un vast program economic și social, cel pe care îl înfăptuiește întreaga țară și care înmănușiază tot ce-i mai strălucit prin inteligență și pasiune din experiența revoluționară a societății românești.

România socialistă, prin industrializarea și modernizarea agriculturii, acțiuni de o amploare fără precedent pe aceste meleaguri, a fost scoasă din rubricile statistice care o desemnau ca pe o țară înapoiată. Ritmurile înalte de dezvoltare economică, dimensiunile noi ale învățămîntului și culturii, precum și perfecționarea continuă a întregii activități sociale, dovedesc cu prisosință esența științifică a politicii partidului, spiritul ei dinamic și creator, lucid, în rezolvarea tuturor problemelor, vin să confirme pe viu că singura forță politică legitimă și capabilă să conducă destinele noii României, este Partidul Comunist.

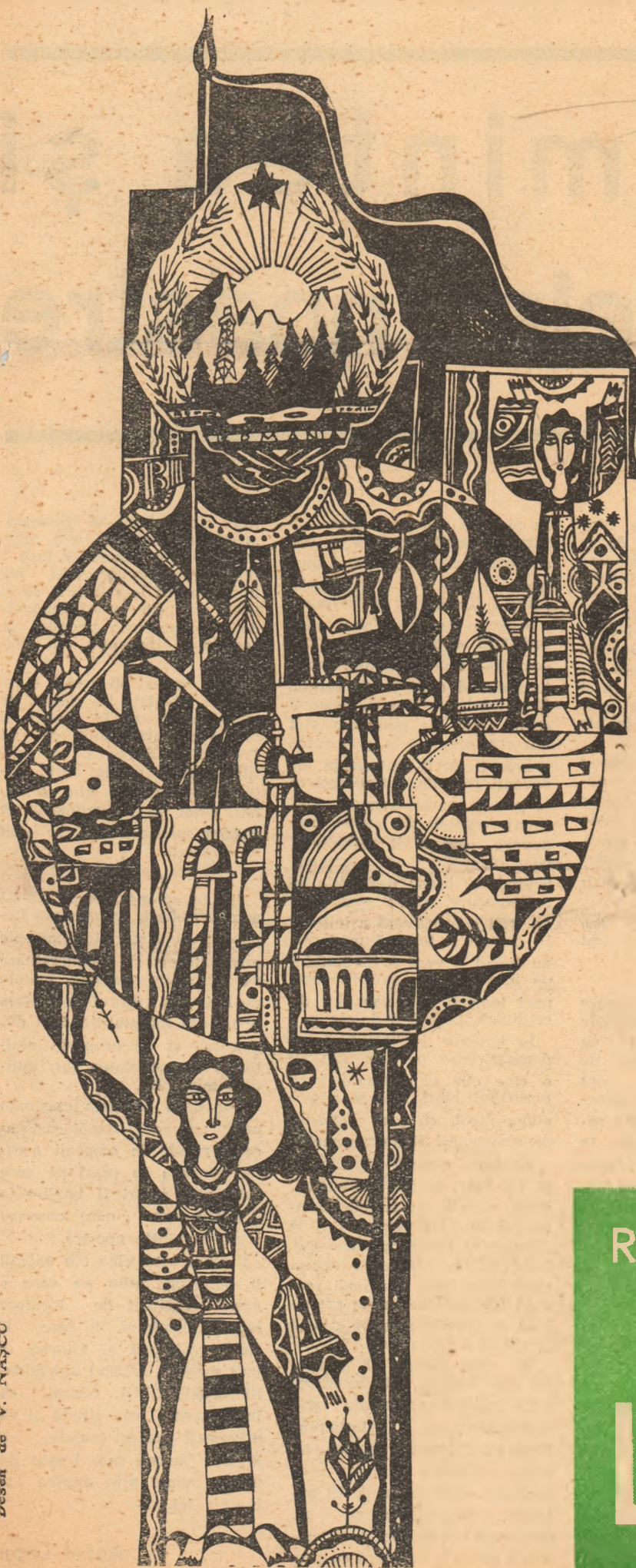
Climatul sănătos de muncă entuziastă, de optimism față de viitorul țării, de încredere nestrămutată a poporului în partidul pe care și l-a ales conducător, explică succesele României socia-

liste atît pe plan intern cit și pe plan extern — țara a căror fii cred cu întreaga lor ființă în triumful socialismului și păcii.

Astăzi în lume, România socialistă vine cu cinstea și omenia poporului său, cu sentimentele cele mai frățești față de țările socialiste, față de partidele comuniste și muncitorești, față de toate popoarele și forțele progresiste care doresc prosperitatea omenirii și buna înțelegere între țări. Acest principiu în care vibrează înaltele sentimente de patriotism și internaționalism socialist, caracterizează întreaga activitate a țării noastre, a exponentului său național, partidul.

Acest an ce marchează o nouă treaptă pe care o urcă patria, găsește poporul nostru în totalitatea sa — românii alături de maghiari, germani și alte naționalități, mai uniți ca niciodată în jurul partidului și mai încrezători în realizarea a tot ce înseamnă socialism. Poporul nostru inteligent și harnic, care și-a cîștigat libertatea socială și națională prin atîtea jertfe, care stimează cu adîncă sinceritate toate popoarele, mari sau mici, care prețuiește toate sentimentele izvorîte din cinste și omenie, își îndreaptă acum spre întreaga lume, de ziua patriei sale, gîndul pașnic pus în slujba celor mai înalte idealuri ale omului. El poate astăzi să privească peste țara sa tot mai înfloritoare, cu legitimă mîndrie, ca unic stăpîn ce este, pe trecutul, prezentul și viitorul ei.

CRONICA

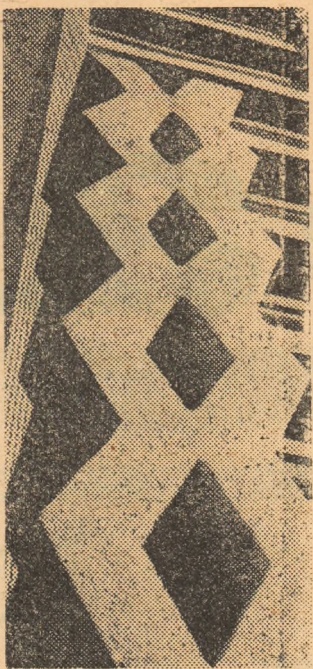

Desen de V. NAȘCU

REVISTA „CRONICA” UREAZĂ CITITORILOR ȘI COLABORATORILOR SĂI

La mulți ani!

UN EVE- NI- MENT

Luna decembrie a marcat un eveniment de seamă în viața județelor țării: Conferințele de partid. În centrul dezbaterilor acestor conferințe au stat probleme legate de activitatea oamenilor muncii, a comunistilor, pentru împlinirea hotărârilor Congresului al IX-lea al Partidului, a tuturor măsurilor care au fost elaborate de partid în spiritul hotărârilor respective. Analizând în spirit critic activitatea, reliefind realizările dobândite dar și lipsurile ce au existat, participanții au acordat o deosebită atenție complexelor și complexelor sarcini ce revin fiecărui județ în parte în următorii ani. Exprimând cuvântul comunistilor, al tuturor oamenilor muncii, delegații la aceste conferințe și-au manifestat atașamentul neclintit față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, bazată pe umanismul marxist, pe relații civilizate și corecte între națiuni, pe dreptul inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur destinele, de a-și așeza și apăra independența și suveranitatea națională.

Cu acest prilej s-a subliniat încă o dată faptul că, acționând în deplin acord cu interesele poporului, Partidul Comunist Român consideră drept o îndatorire fundamentală permanenta consultare cu masele de oameni ai muncii în dezbaterile celor mai esențiale probleme legate de dezvoltarea României socialiste, de acțiunile ei pe plan internațional. Prin aceasta se explică puternica unitate moral-politică a poporului român, unitatea încrederii lui în partidul care îi prezintă interesele fundamentale ale prezentului și viitorului.

Conferințele județene de partid au reflectat încă o dată realitatea de necontestat a societății noastre: faptul că Partidul, organizațiile sale, comunistii, îndeplinesc cu cinste sarcina istorică de forță conducătoare a poporului român în lupta pentru progresul și prosperitatea națiunii noastre, pentru fericirea patriei, pentru bunăstarea poporului român.

Alături de problemele economice și sociale, un loc important în cadrul dezbaterilor l-au avut problemele privind știința, învățământul, arta și cultura. De pildă, la Conferința județeană de partid Iași, academicienii, cadre didactice din învățământul superior, cercetătorii, oameni de artă și literatură, au subliniat hotărârea lor de a duce mai departe, în contextul existent, marile tradiții din acest însemnat centru de cultură, de a-și pune întreaga lor capacitate creatoare în slujba patriei, a făuririi unor opere durabile, care să contribuie la dezvoltarea

științei și culturii naționale. Ei au amintit în repetate rânduri despre îndrumările date de conducerea partidului, prin cuvântul tovarășului Nicolae Ceaușescu cu prilejul vizitel sale și a altor conducători de partid și de stat în municipiul și județul Iași, arătând că măsurile ce au fost luate de partid în toate domeniile vieții culturale, măsuri la elaborarea cărora și-au adus aportul numeroși oameni de știință și cultură, creează un cadru mai eficient dezvoltării calitative a științei, învățământului și creației artistice. Astfel, vorbitorii au arătat necesitatea introducerii pe scară largă a cuceririlor științei și tehnicii contemporane, fapt care presupune orientarea eforturilor oamenilor de știință, ale cercetătorilor și cadrelor didactice din învățământul superior spre producție, spre rezolvarea cu precădere a sarcinilor imediate. Aceasta va implica o contribuție tot mai substanțială a oamenilor de știință la dezvoltarea industriei și agriculturii socialiste, cit și la stimularea și folosirea deplină a potențialului de creație științifică. La rândul lor oamenii de artă și literatură, reliefind realizările din ultimii ani în acest domeniu, au arătat, pe bună dreptate, că o serie de cauze obiective și subiective au adus, într-un trecut destul de apropiat, la îngustarea împlinirii de acest gen, fapt care se mai resimte încă și acum. Totodată, ei și-au manifestat dorința fierbinte ca, în cadrul organizatoric și material pe care acum îl au la dispoziție, literatura și arta acestui oraș care a dat stele de primă mărime în constelația artistică și literară a țării, să se situeze la dimensiunile marilor înfăptuiri ale României Socialiste.

În toate județele țării, cu prilejul acestor evenimente — Conferințele județene de partid — s-au subliniat cu legitimitate minimele înfăptuirile din ultimii doi ani, realizate sub îndrumarea Partidului, înfăptuiri ce și-au aflat o largă prețuire în țară și peste hotare. A fost subliniat și climatul sănătos stabilit în domeniile vieții noastre sociale, climat ce stimulează în cel mai înalt grad uriașul potențial de creație materială și spirituală al poporului nostru.

De la un capăt la altul al țării, la sfârșitul acestui an, comunistii — și prin ei, întregul popor — și-au manifestat încă o dată unitatea în jurul partidului, încrederea lor în politica internă și externă pe care o preconizează P.C.R., în viitorul României Socialiste.

Cronica

Miracol românesc!

De câte ori n-am întâlnit invocarea aceasta în reportaje despre realitățile contemporaneității noastre privite de dincolo de hotare! Poate că uneori am apelat și noi la forța ei metaforică în cele ce am scris. De obicei, reportajul lansează jerba unei metafore peste un obiectiv pe care apoi începe a-l investiga „la rece”, zelos parcă să-și justifice entuziasmul de prim moment.

Așadar, miracol. „Iarba e cel dintii și cel mai mare miracol al vieții. Ea a transformat rictusul mineral al unui astru pustiu în suris luminos”, a scris de curând Geo Bogza.

Poate că în frământările genezei așa a fost. Poate. Pentru că secvențe la scară redusă din acea neliniște a începutului de început se repetă sub ochii noștri. Pentru că atunci când multimilenara albă a Brateșului secăt a urcat deodată spre soare a fost tot un fel de geneză. Dar hectarele de hlei și sedimentări cu putrezimi acvatice au fost luate imediat în stăpânire de către brigăzile cooperativelor din Măstăcani, Tulucești, Ijdileni, Frumușița, Foltești, Sivița și din celelalte sate înșiruite salbă pe malul fostelor bălți stătute. Tractoarele au desenat o nouă geometrie și apa a fost rechemată să circule de astă dată rațional, prin șanțuri de irigare, împrumutând din vitalitatea ei nesfârșitului popor vegetal.

Și, miracol, sutele de hectare odinioară cedate plaurului de linită și rogoz au devenit cele mai fertile tarle din valea Prutului. Miracol! Să o spună inginerii agronomi, brigaderii și mecanicii stațiilor de pompare; să o spună miile de agricultori multumiți că aurul pământului recucerit întâmpină iarna în silozuri. Vegetația care a transformat hleul plesnit în suris a urmat ciclul dictat de parabola astrală. Bruma a cositorit dîgurile și brazdele; apa împrumută din semnul pământului.

Pe drumuri care acum un an, doi, n-au existat, cauciucul anvelopelor lasă amprente pe care gerul le va nemuri în noaptea aceasta. Sint amprente ale unui miracol necuprins în nici o poveste cu zâne și feți-frumoși.

★

De la Bujoru, pe valea Horincei își atrag atenția noile uzine de vinificare. Nu te lăsa înșelat de harta depășită de realități și nu întreba: ce să vinifice între holmurile pleșuve de la Smulji, Băleni, Roșcani? Prelucează ofranda tinerelor podgorii plantate în terase suprapuse ca niște poziții geologice. Slat cele mai tinere podgorii moldovene. A fost tradiție viticolă pe aceste dealuri dintre Galați și Birlad? Nici gând. Au fost numai oameni care au cutezat. Miracol?

Cum să rostești acest cuvânt în fața unor familii din care au fost recrutați oțelarii gălățeni, cei mai tineri oțelari ai țării? Combinatul siderurgic din Galați a ajuns să se măsoare cu Hunedoara. Cum o fi reușit? Ne-ar putea-o spune dascălii turnători și topitori veniți anume din orașul transilvan să pună bazele noii cetăți de foc. Dacă, pe vremuri, oierii din Apenini și Maramureș își treceau în fiecare toamnă turmele dincoace și le coborau la iernat între saivanele șesurilor dunărene, de ce le-ar fi fost peste mână oțelarii hunedoreni să se reapeadă pînă la Galați spre a-și forma ortaci?

Drumul lor s-a încrucișat cu acela al echipei transferate de la Combinatul de cauciuc din orașul Gh. Gheorghiu-Dej la secția de piroliză a tinăruului Combinat petro-chimic de la Pitești. Pe valea Troțușului, o dată cu noul an, intră în producție instalația de stiren, cu o capacitate anuală de 7000 tone, iar la Pitești se repetă miracolul din valea Troțușului. Un miracol matematic prevăzută, ca și cel pe care ni-l rezervă valea Uzului, ca toate miracolele timpului nostru.

★

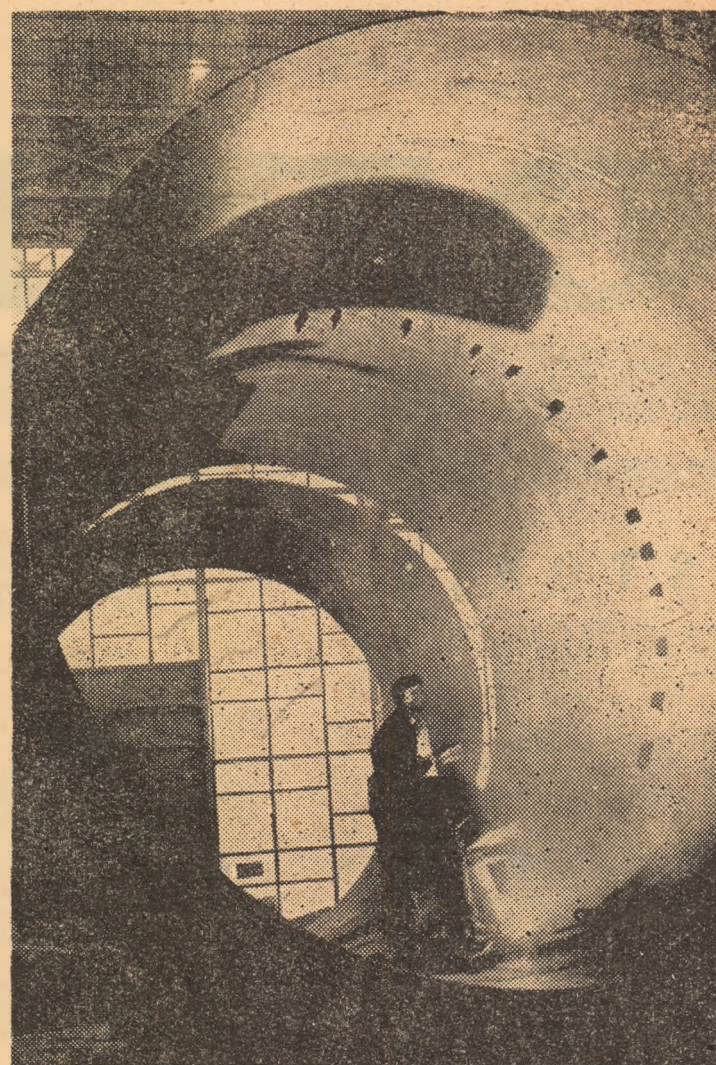
La Combinatul de industrializare lemnului din Focșani, ca și la Fabrica de placaj Gugaști, se înșiruie rampele de descărcare sute de camioane. Aduc busteni din inima Vrancei. Focșanii ating în acest

an 23.000 garnituri de mobilă, cifră nevisată nici de cel mai optimist planificator. Dintre toate, îmi place garnitura „Unirea”. Lemnul ei coboară dinspre Soveja și Vrinceoia, unde se mai păstrează masa de piatră și legenda lui Ștefan cel Mare. Il prelucurează meșteri, majoritatea din pășile Brăilei, foști țărani și citiva „spezialisti faini” veniți de la Reghin.

Șoferul care mă duce pe valea Măgurii, urcînd cu goulul, îmi vorbește cald despre tradiția vrinceană a prelucrării lemnului și oprește la o anumită gospodărie bătrînească spre a mă uimi cu un străvechi „lăcat de ogradă” meștesugit numai din lemn, în veacul trecut. E în adevăr o comoară de ingeniozitate și tehnică a omului frate cu pădurea. Numai că o asemenea minune face și podoba muzeului din Cîmpulung, unde e stăpîn lemnul, iar despre tradiția de a prelucra darul codrilor mi-au vorbit la fel de entuziaști și inginerii de la Combinatul din Suceava. Cu deosebirea că suceveni tin la metafora „produs alb”. Așa cum tin cei de la Fabrica „Rarău” din Cîmpulung.

Muntele trimite lemn și lapte, ambele sub imaculată culoare a inocenței. Praful de lapte „Rarău” ajunge la gara din vale o dată cu mobila livrată de fabrica vecină.

Țăpînarii înălțimilor și dălcăușii plutelor slobozind buștenii către vale le strigă „la bună revedere” știind că fie

Cu mintea și brațele noastre

de la Focșani, fie de la Cîmpulung, de la Iași sau de la Vaslui — după gust și alegere — vor urca spre ei ultimele tipuri de mobilă; că la Letea a intrat în producție noua secție de celuloză; Piatra-Neamț își imprimă cu aceeași mîndră eleganță emblema fabricii pe hîrtia de tipar ca și combinatul sucevean pe folie de placaj, nobile ca niște file de ceaslov.

Luînd loc în mașinile care-l readuc spre albăstrimea munților, țăpînarii și plutășii citesc zărele și nu se miră că foaia miroasă a pădure ca și dinșii. Totul poartă arome de codru și de cîmp în istoria și geografia noastră.

Sîntem un popor la care totuși primul miracol a fost și a rămas iarba.

★

La Uzina de fibre sintetice din Iași au început probele tehnologice. Noua uzină va produce anual 10.000 tone de fibre poliesterice. Cele opt uriașe coloane de monoetilen-glicol lucesc albe ca niște rachete cosmice gata să-și ia zborul. Instalațiile abia încep a se încălzi, jerbe de abur tremură în gerul lui decembrie, oamenii sînt încă în rodaj. De pregătirea oamenilor răspunde sora mai mare de la Săvinești. Acolo a fost perfectată calificarea lor.

Nevăzute fire de funigei ai toamnei leagă cele două industrii surori ca o cîngătoare pusă pe mijlocul Moldovei. De fapt, Săvinești aveau nevoie de un pandantiv și el se naste sub ochii noștri.

Chimia, bazîndu-se numai pe miracole născute în retorte, caracteristicile viitoarelor fibre sintetice sînt atît de cunoscute

de pînă în cele mai microscopice amănunte încît a și fost construită alături o fabrică pentru care ele vor fi materia primă: Țesătoria de mătase.

Asistăm la asemenea nașteri fără a avea vreo clipă senzația necunoscutului, a misterului, cel mult unele emoții. Deși totul e nou aici, oamenii și mașinile lor minunate sînt într-atît accordați la parametrii prevăzuți încît surprizele au devenit formale. Interesanți ni se par în special oamenii. Sînt tineri recrutați din satele moldovene, oameni ai pământului cum obișnuim să spunem. Schimbînd brusc destinația anotimpurilor, acești agricultori au trăit o primăvară a inițierii în chimie și tehnică modernă, au trecut o vară a învățatului unei toamne a examenelor de calificare. Le-a fost de-ajuns.

În halatele lor albe, ei ne demonstrează pe viu că nu e cine știe ce distanță între porumbul hibrid III și monoetilen-glicol, ci doar chestie de preocupări și de parametri. Aproape aceeași situație e și la Fabrica de ceramică, unde o dată cu instalarea agregatelor se procedează și la „finisarea” viitorilor deservanți. Deocamdată, fabrica și dealul stau față-n față. Oamenii rează hîrlețele de vreun prepeleac în grădinile de pe coastă și coboară în fabrică.

În zona industrială a Iașului trei unități noi, încadrate între ceilalți uriași de forță transformatoare, întîmpină noul an. Cu toate acestea, nu putem înlătura impresia că noutatea riscă banalul. 72 milioane de cărămizi pe an. Oarecum blazat, reporterul notează cifre, le compară cu pro-

filul cincinalului și gîndește: „conform planului”, e-n regulă. Chipurile oamenilor însă îi rămîn în memorie, deși are impresia că le-a întâlnit de atîtea ori prin lanuri legănate de combine, prin podgorii cu arabescuri desenate din vermorel.

Sînt oameni ai ierbii și ai acestui pămînt. De aceea, în combinatele de la Galați și Iași, între circularele de la Focșani și Suceava, în galeriile minere de la Leșul Ursului, — oriunde sînt solicitați, chiar și pe cargonurile ce străbat mările lumii, se simt la ei acasă.

★

Înmănușind aceste două mari sărbători, aniversarea Republicii și Anul Nou, ambele primenitoare și generatoare de nelimitate speranțe, înainte de a scurta viitorul ne trecem în revistă înfăptuirile. Sînt numeroase și de proporții uluitoare, în totalitatea lor, atîngînd miracolul.

Dar dacă admitem existența unui „miracol românesc” acesta rezidă în oamenii acestui pămînt; în omul pe care sub ochii noștri îl împlinește PATRIA spre care converg toate ambițiile noastre.

E omul care vine din milenii o dată cu iarba pe care o calcă, conștient de legătura lui cu pămîntul în care îi dorm voievozii și istoria; o-mul modern crescut sub faldurea PARTIDULUI, educat să îndrăznească prin știință și să privească mereu înainte, să aspire mereu spre trepte de urcuș, numai prin mintea și brațele lui.

Aurel Leon

O DATĂ - N AN E ANUL NOU !

O DATĂ - N AN
E ANUL NOU !

Revelionu-i ca o carte
c-un răsunător ecou
Care însă, e citită numai când
e... Anul Nou ;
Ca prefață, cartea are-o-ntreagă
„lună de cadouri”,
Epilogul este-acuma-n fața... mesei
cu platouri...
Cine sînt eroii cărții și în care situații ?
Din multiple variante, am ales azi...
literații,
Oamenii cu pana-n mîină
(sau chiar cu mașini de scris)
Care simt intens trăirea unei fapte
și-unui... vis!...
Însă astăzi, harul sacru nu e cazul
să coboare
Și ei sînt în situații, deh, nu tocmai...
literare ;
Totuși nobila virtute care-o au,
nu le dă pace
Și îi însoțește-ntr-una, de la...
țuică la potroace !...

Doi poeți, gustînd din toate, cer acuma
cu tărie
Ca răvașul cu plăcintă-n versuri...
albe să se scrie,
Dar, tot savurînd coptura, cad de acord
că la plăcinte
Miezul poate să rămînă... „clasic”,
ca și înainte !...
Alt poet, liric și vîrstnic, face-un dans
viu, actual,
Încît pare că maestrul e împins de...
„noul val” !...
În schimb un coleg mai tînăr,
care-i ultramodernist,
În tango-și strînge iubita-n loc
s-o-ndepărteze-n... twist!..
Iat-un dramaturg ; tot anul căuta-un
conflict, o schiță
Și-și găsește-acum conflictul, zăbovind
la... Periniță !
(Monologul soaței sale e atîta
de... ardent,
Că el recunoaște singur :
„dragă, știi că ai talent?!”)...
Prozatorii-atacă tortul de mai multe ori
anume
Și întind astfel... pelteava în vreo
4-5 volume !...
Unul, scenarist de filme, la friptură e...
sostific :
„Bună ! Cred că nu-i vizată
de... consiliul artistic !”...
Doi lingviști, golind Cotnarul,
se întrebă-ncet cum face
Singularul la cuvîntul cel mai... necesar :
potroace !...
Altul se distrează strașnic, dar văzînd
pe toji cu chef,
Capătă... incertitudini, parc-ar fi...
redactor șef !...

Uite-așa înaintează revelionul spre sfîrșit
Și părerea unanimă-i c-a fost foarte
reușit,
Dar un critic de renume zice și-el
o vorbă două
„Mda, și Noul an, desigur, a adus
o notă... nouă
Ce promite, se-nțelege, dar (pentru-a
fixa... jaloane),
Se simt influențe, totuși, de la alte...
revelioane !”...

Gazda zice : „Nu-i nimica.
Nu ne supărăm. Știți doar :
Gazdele suportă totul, parcă-s...
Fondul Literar !”

ANTI-MOMENT

POȘTA REDACȚIEI

LUCIAN DUMBRĂVĂ

Am izbutit să aflăm adresa care vă interesează. Iată-o: revista „Iașul literar”, Palatul Culturii, str. Pălat nr. 1, Iași. Redacția se lucrează în două schimburi: 10—13 și 18—19,30

FĂNUȘ NEAGU

Aveți într-adevăr motive să fiți indignat. Gaia lucrătorilor de la întreprinderea poligrafică (au introdus „Ingerul a strigat” între copertile romanului „Groapa”) este cu atât mai regretabilă cu cât cititorii s-ar putea să n-o sesizeze. Adresați-vă unui jurist — de pildă, lui Adrian Beldeanu, că a scăpat și pe alții.

ANDI ANDRIES

Romanul cu subiect sportiv pe care ni l-ați trimis vădește o bună cunoaștere a realităților de circulație prin lumea literelor. Pasajele onirice (în special visul lui Cuperman și obsesiile lui Gavrilă) atestă apetență față de modalitățile de investigație moderne. Din păcate, dialogul este în suferință; ce-ar fi dacă-ați încerca, pentru exercițiu, să scrieți o vreme teatru?

AL IVAN GHILIA

Da, există suflet epic, forță dramatică și flor liric. Nu înțelegem, însă, de ce vă aventurați, pe alocuri, în domenii care nu vă sînt familiare ori cit de cit cunoscute. Scena cu pescarii amatori este absolut falsă din punct de vedere gnoseologic: nu cîrligele sînt din nailon, ci firul: mulineta este cu totul altceva decît bănușii Dvs. (permis de pescuit în orice apă!) și povestea cu stîlca prinsă la rimă s-o creadă Mișu Gavrilă! Se simte aici lipsa legăturii cu viața. Solicitați o documentare prin Fond.

EUGEN BARBU

Propunerea Dvs. de a vă sprîjini în editarea revistei „Poiana Țapului literar” ne interesează. Nu avem, însă, nici într-un caz, redactori disponibili. Ca atare, ne-am adresat revistei „România literară”, care ne-a comunicat prin adresa nr. 79639 că vi-l cedează pe tov. Petre Popescu. Vizibil oricînd și oriunde. Cunoaște limbile engleză, franceză, precum și ceva conversație în românește. Anti- (nu contează ce) convins. După consumarea termenului de garanție, remediile cad în sarcina Dvs., că pe Săraru nu mai puteți conta de mult...

Acad. ZAHARIA STANCU

Aveți perfectă dreptate.

TRAIAN LANCU

Și Dvs. aveți dreptate.

I. OARCAȘU

Nu găsiți rimă la Bușcan? Vă putem oferi câteva: de pildă, Cubleşan, ori Beuran. La mare nevoie, chiar și Sângeorzan.

SINZIANA POP

Rubrica pe care ne-o propuneți („Moda '80”) este tentantă. Avem însă o nedumerire. N-am înțeles ce va fi „de scurt metraj”, moda sau rubrica? Dacă-i vorba de rubrică, treacă-meargă, dar modă de mai „scurt metraj” imposibil. Inchipuți-vă cum ar arăta un roman-fluviu între copertile unei cărți de „Momente și schițe”. Ori-cum, treceți pe la redacție.

MARTA BĂRBULESCU

De ce să treceți pe la redacție? Vă vom răspunde prin poștă.

MIHAI DIACONESCU

Ipozeza Dvs. potrivit căreia Sașa Pană ar fi un cunoscut pictor impresionist din școala lui Anton Pann nu credem să reziste. Încercați la Academie.

ALAIN ROBBE GRILLET

Nu ține! În pofta pseudonimului, am recunoscut de la prima frază stilul și personalitatea lui D. Tepeșeașu.

GEORGE IVAȘCU

Ei și?

Momentul este temporalitate, este istorie, este ritul lui Heracit în care nu te poți scîlda de două ori. Anti-momentul ar putea însemna, deci, întemporalul, permanentul, meta-istoria, meta-cotidianul, individ și prototip, realitate și mit, eternul la treapta nemuririi.

Cine urmărește de aproape revista noastră (și cine n-o urmărește?) știe că, de și de ori pe an apare rubrica „Moment”. În a 52-a săptămîină, cînd escaladăm pragul spre viitorul an, ne gîndim, firesc, la esențe și răzuim la nemurire. Așadar, căutăm clipa suspendată în eternitate: Antimomentul. Mulțumindu-i lui N. Irimescu pentru contribuția regulată de-a lungul celor 51 de numere, îl lăsăm pentru moment să-și contemple virtul penitei înmulțată în cerneala neagră a cirtitorului învederat. Vom scrie azi cu pana de aur a concordiei, smulșă din arlpă îngerească (de aceea o fi „strigat” „Ingerul” lui Fănuș Neagu?) spre gloria universală. Am strins deci îngeșii, trîmbițele, sferile, ouăle misterioase, genunchii, hulahulii, optul, numerele, mîlurile, farmecele, idelle, bineînțeles, idelle sublime din poezia revistelor pe '88 și le-am adus ofrandă, nadiv-zenitului neîncăput și existențial al spațiului-rege și al timpului-tron pe care se așează „vișătorii” deceniului al optulea, cutremurător de forma primară a logosului logodit cu ontos-ul și cu Kalós-ul. Am mai adunat angoașele, spaimele, delirurile, viziunile năclăite în neantul nonfrit din prozele publicate și nepublicate și am durat templu statomile epicului fundamental și imprescriptibil.

Esentializare, esențializare, esențializare, comprimarea totului în unul, iată deviza anti-momentului. Rezultatul este, pe planul raporturilor întra, infra și inter-literare, interculturale și suprastorice, pulverizarea „momentului”, demitizarea lui „azi”, adică a concretului limitat la faptul diurn. Critica nu mai este decît fulgurare, iluminare, trezire, firul de borangic țesut din trenea vesniciei: revistele se constituie într-o meta-realitate ce transgresează orice preocupări prozale, inclusiv contractarea abonamentelor și asigurarea bugetului; istoria literară nu-i decît cîmîțir banal, al cărui locatar stău la rînd, în anticamera Marelui Critic, în așteptarea „reîncarnării” prin meta-ochii postumi și nefrecănați ai visului ne-pămîntean. Dixit.

Pagina a opta e pagina de vîrf, dar nu înțepă. Aici trăiește și muncește cel mai mare critic moldovean în viață, cunoscut prin activitatea pe care o desfășoară în cadrul „Poștei redacției”. În dreapta sa se află o cronică, dar e cu ideii, așa e-o lăsam în pace. Trecem lute peste paginile 10 și 11 care există pentru că există, și lute-lute ajungem la ultima pagină, care cînd e cu mirii (MRI) e prea bună, cînd nu e cu ei, e ca și cum n-ar fi.

Deci, în ansamblu, o revistă bună, prestigioasă și ieșeană.

SCRISOARE DE DRAGOSTE CĂTRE DIFUZAREA PRESEI

Tare te iubesc eu pe tine, și tu tare cred că mă iubești pe mine. Eu mă tot întreb cum să te mai alint și cum să-ți spun. Într-o zi m-am gîndit că numele tău vine de la difuz, adică vag, adică neclar. Și zău așa e. Orbit probabil de dragostea ce cu respect îți port, nu văd clar care e rostul tău. Din prea multă iubire pentru mine, tu nu te-nduri să mă mai și dai unde trebuie, și mă ții la sînul tău zile întregi pînă mă-nvechesc. Asta nu e dragoste, nu e pasiune nebunească. Mie-mi place, de, ca Presa, să mă răspîndesc. Tu, nu și nu. Mă ajută din răspuneri să stau locului, doar-doar întîrzi, așa, vreo săptămîină-două, și nu mă mai cumpără nimeni. Ce bună ești tu, ce pasionată, ce posesivă: mă sufoci. Trebuie să-mi caut pe altcineva dac-o s-o ții tot așa, că tu mă vrei numai pentru tine, și asta, Difuzarea mea SCUMPĂ, nu se poate, mamă dragă zău nu se poate. Iubire, iubire, dar mă dă-mă și la alții. Dragostea ta pentru mine e surdă și oarbă. Numai că eu m-am săturat; ce-l prea mult, strică.

CRONICA

CRONICA CRONICII

Pagina întâi: sus scrie mare CRONICA, la mijloc e o poză, și restul e umplut cu articole. Pagina a doua: pe stînga niște jurnal, în dreapta N. Irimescu publică cu regularitate fragmente din viitoarea sa „Istorie a literaturii române în note”, de la Adi Cusin la Dosoftei și-napoi. Jos întîlnim două nume cunoscute: AA și ADAS. Cînd redacția consideră că pagina ar fi destul de bună pentru nivelul revistelor de azi, bagă și o caricatură. Pagina a treia e cu schepsis. Aici își fac de cap studenții. Pagina asta a studenților se cheamă „Tribuna”, da-i mai spune și „Hai să ne bucurăm”. Inițial era vorba să-i zică „Igitur”, adică în traducere liberă „așadar”. Ar fi fost mult mai potrivit, dar s-a dat cu banu”, și a ieșit cu bucurie, și așa a rămas.

Pagina a patra e de obicei cu muzică, iar într-o cîntec e mare comedie. Cînd nu e-nghesușul, avem și pictură. A propos de pictură, gurile rele spun că ce e VAL, ca valul trece. Gurile bune spun același lucru, dar în gînd. De unde putem scoate și un proverb: gură la gură nu scoate dinții.

Volens-ne-volens, am ajuns la paginile 6-7 care, după cum se zvoneste prin Iași, se ocupă și sînt ocupate de literatură. Aici se publică poezii literare în versuri și proză, și schițe alcătuite din introducere, conținut și afișaj. Sub aceste schițe stă mai întotdeauna un fel de rubrică, dușmancă neîmpăcată a punctului (!), după cum o arată și numele. Zilnic sosesc la redacție mil și mil de plicuri de la muncitori, tîrîni, intelectuali de pe tot cuprinsul patriei, care propun ca rubrica să fie numită „Contravirgulă”. Redacția se gîndește.

ANTI-SĂPTAMINA

A doua ediție a Săptămîinii literare a devenit o ciudată expoziție de inconsecvențe, care trezesc în mod constant mirarea cititorilor. De fapt inconsecvența pornește în primul rînd de la semnătură. Autoarea niciodată nu se poate hotărî pentru Magda Ursache, Ioana Cosmin sau incredibilul onomatopoeic Mu. Aceasta fiind totuși o chestiune de fond, foarte gravă, pentru că moda mistificărilor onomastice s-a pierdut în romantismul secolului trecut, nu credem că autoarea va putea să se afirme în domeniul criticii literare. Și ca argument suplimentar dăm o mostră de felul cum înțelege să privească mișcarea literară din cuprinsul unei săptămîni. Indiferent dacă exemplificarea va fi fictivă, aceasta nu are nici o importanță, căci nici aprecierile critice ale autoarei nu au altă calitate. La drept vorbind nu stă face critică. De pildă, discutînd proza din revista CRONICA, nr. 722, are nefericita inspirație să laude o proză slabă, fără să observe că acolo era una și mai slabă. Evident că aceasta este o greșală de optică. Dacă facem eforturi să stabilim, este drept, cu mare relativitate, ierarhia valorilor aflate deasupra limitei zero, avem datorită și constința noastră profesională ne obligă să facem același lucru și cu valorile de sub limita zero. Tocmai aici, sub limita zero se află un câmp foarte larg de investigație care a prilejuit lansarea unor critici notorii, ale căror nume nu este cazul să mai fie pomenite.

MU.

REVISTA REVISTELOR IN ACROSTIHURI

Tipărită pe hîrtie de Cluj
Revista e pur și simplu o bomboană
I nimoasă și plină de nerv
Bătătoare și polemistă
U n adevărat „pericol public”!
N u vă speriați...
A șa vine vorba...

Revista marilor oiteni.
A pare oltenește.
M are și tare. Are și Antologie.
U niversal vandabilă.
R epede epuizabilă.
I mensă imaginație la paginație.

A apărut fîc la Bacău
T ipărită pe hîrtie velină.
E o raritate pentru revistofili.
N u scăpați vreun număr.
E minamente culturală.
U nica revistă cu coperti tari.

L inște-i acum, și pace...
U nde ni sunt polemisti?
C ită sobrietate, Doamne!
E ra, vai, cîndva, și viață...
A devărul e că nu-i rău
F ără gălăgi deșarte
A sta drept e. Însă parcă
R ău cu rău, dar și mai rău
U nde nu e pic de rău.
L inște-i acum. Și pace...?

A pare
R epede
G rabnic
E nergic
Ș i sigur.

A fost odată ca niciodată...
M ări, doamne, a fost o revistă.
F oarte șic, cu numere de la 1
la 1.000.000!

I mposibil de citit fără cuțit.
T inerească și bum-bum.
E levată foc.
A ngoasantă uneori...
T ulburătoare și „castigantă”...
R ubricoasă și studentească.
U neori chiar și citită.

V...

I...

A...

T...

A...

R...

O...

M...

A...

N...

E...

A...

S...

C...

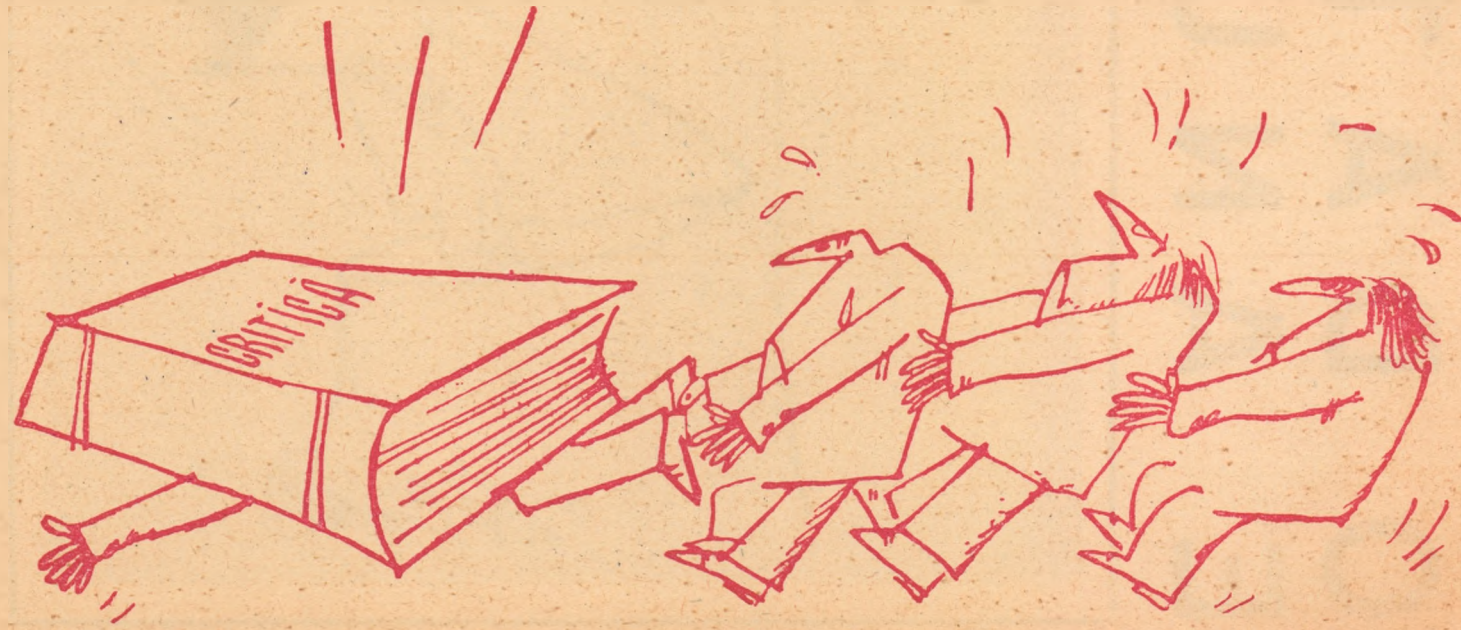
A...

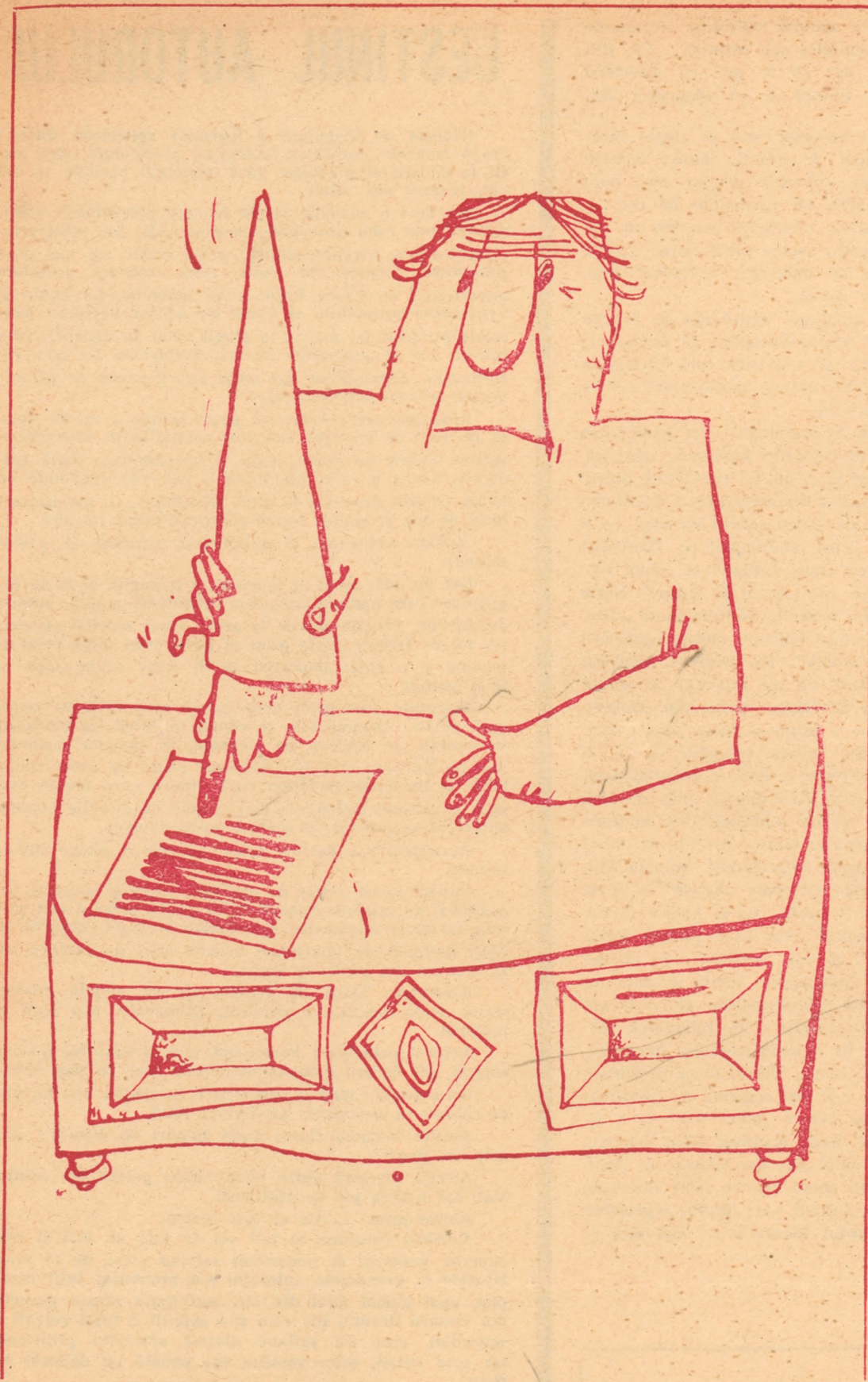
I ci-șă, zice lumea, în trg,
A r hi aflîndu-să, chipurile,
Ș i niscaiva revistă, groasă,
U mflați di-n-țîlepsiune, și
L îhnit di doru lu Labiș.

L iterari, că, de... obraz avem;
I steați și șugubeați,
T înări și jună ca Turnu' Golii,
E mancipati și apelisiti
R ăpîdi-i sari țandăra
A șa ci nu trebă alinsi și hărățit. In
R est, cumsăcad și numa bună.

F oae serioasă și exhaustivă
A glomerație intrinsecă de eseuri
M acrobilană și introspectă
I mponderabilă ca gnoseologia
L imitrofă cu „Orizont”
I zotonică și alambicoidă
A ntomagnetică și profilată

T ocmai hăt, prin pusturile Constanței.
O r fost apărut niște redactori,
M ai pricepuți, mai ne-
I nimoși, și plini de zel,
Ș i au redactat „Colțul acvaristului”.

Cum, nu le cunoașteti? Nu mă mira, am ajuns de mult la concluzia că sint înconjurat de incultură și de lipsă de talent. Cel puțin articolele mele critice le-ați citit?

— Nu.
— Și cum îndrăznești să stai de vorbă cu mine?
— Totuși este foarte puțin. Ați scris foarte puțin ca să aveți pretenția să fiți trecut în manualele școlare și după moarte să vi se pună o placă de marmoră la...

— Ar trebui să te dau afară, dar generozitatea mea întotdeauna m-a falșificat. Pretenții? Da, pretenții legitime. Nu știu cine, nu-mi amintesc acum, a scris numai un singur sonet și gata, a rămas... Eu am șapte poezii și acum o scriu pe a opta, iar în treizeci de ani...

— Pe care dintre confratii îi apreciați în mod deosebit?
— Deosebit? Mă faci să rid. Nici deosebit, nici altfel. Toti sint o apă și un pământ. În neq. Intotdeauna am plecat de la ideea că toți sint prosti și netalentați.

— Si unde ati aluns?
— Ia o formidabilă experiență. Toți cred că sint făcut din venin. Se înseală. Sint construit din Experiență. Sînt să-ti povestesc. (Aici reporterul ar fi trebuit să noteze o poveste stupidă cum un plutonier de manutanță s-a îndrăgostit de bucdăreasa de la popota ofițerilor).

— Aveți vreo dorință?
— Să ajung mai repede la pensie să am și eu puțină liniște.

— Dar acum n-aveți?
— Acum? Cînd trebuie să merg de două ori pe lună la revistă, să-mi iau lealul...

— Proiecte?
— Cîte o poezie la cinci ani, cîte un articol de negare... Asta la un an și... romanul vieții mele. Și acum lasă-mă! (Aici reporterul joase și scriitorul nostru adoarme visînd strola pe care o va scrie în cincinalul viitor).

...UN CRONICAR DRAMATIC

Intrebare: De ce povestiti actiunea pieselor despre care scrieti?

Răspuns: Încă din copilărie mi-au plăcut povestirile.

Intrebare: In cronica la „Bufonul” lui Vasile Nițulescu vă arătați indignat că piesa nu se poate povesti (...chiar numai povestirea subiectului este o „întreprindere imposibilă!”). Cum ati rezolvat dilema?

Răspuns: Ce era să fac? Mi-am călcat pe inimă și n-am mai povestit-o. E drept că a ceastă cronică mi-a iesit mult mai slabă.

Intrebare: Unei actrite de la Tg. Mureș i-ați admirat „limpiditatea glasului”. Altcineva fusese impresionat de „limpezimea” glasului aceleiași actrite. Credeți că a avut dreptate?

Răspuns: Categorie nu. N-a înțeles-o pur și simplu. Și pe urmă, vă rog să observați brutalitatea termenului.

Intrebare: Pe cît ni s-a părut faceți prea multă gălăgie uneori, lăudînd sau deslușind. Ce urmăriți?

Răspuns: Să mă impun. Dacă nu troșăi nu te la nimeni în seamă.

Intrebare: Într-o cronică vă autocaracterizați cu multă sinceritate stilul. Spuneți: „Cum să-l calificăm pe fiecare în parte (pe interpreți n.n.) în inventarul OBTUZ și ANOST al comentariului critic?” Vă mențineți aceste opinii despre dvs. însivă?

Răspuns: Firește; de vreme ce mi-au scăpat, ce-am spus rămîne spus.

Intrebare: Spuneți într-o cronică: „Sensul profund al

piesei (altfel oarecare) trebuie căutate în...” N-am înțeles: dacă e oarecare (piesa) de unde sens profund? Sau dacă are un sens profund, se mai poate spune că e oarecare?

Răspuns: Sensul profund e descoperirea regizorului.

Reflecție: Halal de regizor și val de bietul autor!

Intrebare: Cu multă dreptate ați scris o dată că „teatrul este o religie în care necredincioșii nu au ce căuta”. Vă refereați cumva la Ion Finteșeanu?

Răspuns: Săptămîna viitoare trebuie să văd niste spectacole la Bala-Mare.

Intrebare: Ați spus în cronica la „Ingrijitorul” că regizorul Ivan Helmer „și-a îngăduit (față de text n. n.) libertăți și completări”, iar mai jos: „Pînter și-ar subsemna (dacă ar fi fost privitorul acestui spectacol) cu liniște ADAGIILE”. (Lăsăm la o parte acel și reflexiv deși „adagiile” aparțin regizorului și nu autorului) și vă întrebăm scolarște: ce înțelegem prin ADAGII?

Răspuns: Am spus mai sus: COMPLETĂRI, mă rog ADAGII. SURI, dacă vreți.

Intrebare: Credeți că Divizionarul Academiei...

Răspuns: Dictionarul Academiei înal are nevoie de niste ADAGII.

Intrebare: Ați spus despre traducerea „Ingrijitorului” că vi s-a părut ireproșabilă. Cum ați ajuns la concluzia asta? Cunoașteți textul în engleză?

Răspuns: Săptămîna viitoare trebuie să văd niste spectacole la Baia-Mare.

Intrebare: Ați spus tot în cronica la „Ingrijitorul” că „Aparența logică îi convine acestui actor dificil de minune”. De fapt ce-ați vrut să spuneți?

Răspuns: Săptămîna viitoare trebuie să văd niste spectacole la Bala-Mare.

Intrebare: Nu credeți că vă scrieți prea în pripă cronicile?

Răspuns: Ce să fac dom'le? Soarta cronicarului itinerant.

Intrebare: Nu e riscant?

Răspuns: Cine nu riscă, nu... cîștigă.

*) Ar fi cu totul nepotrivit ca cititorii să caute teribilul eroncar la o revistă de prestigiu „Contemporanul”. Și cu atît mai puțin în persoana lui Dinu Kivu. Ar fi cu totul nepotrivit, chiar dacă indicile ar duce într-acolo.

... ION NEGOIȚESCU

Poetul I. Negoitescu ne-a primit în biroul său din str. „Cercul literar” fără să așteptăm prea mult la secretara cu ochelari și mini-jupe. Salutul nostru a fost primit cu o cascadă interminabilă de întrebări: Oniric? Antipoezie? Suprarealist? Preromantic? etc. etc. și cu țigărele gata de a ne trece în Istoria literaturii române după „Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent” de G. Călinescu și alte Istorii... Discipolul declarat al lui Lucian Predescu e foarte atent la „sporul estetic” și scoate de zor țigăre, le mai trece print-o zonă de „proliferare” și apoi începe obișnuitul dialog:

Reporterul: Maestre, așa-i că ați sîrșit Istoria...

I. Negoitescu (își privește țigărele, își caută un citat. Urmează o pauză): Da! Este la corectura a doua.

R.: Fenomenal! Așa repede?

I.N.: O nimicica toată. Acum pregătesc una a criticii tradiționale.
R.: Aveți rivali? Vreau să zic concurenți serioși? Mai lucrează cineva la o asemenea Istorie?

I. N. (E cuprins de panică. Mă privește cu teamă, o teamă a omului ce știe ceea ce știu și alții înaintea lui): Da! E o surpriză și... mai mult o concurență extraordinară: știu sigur aceasta de la Paul Cornea și Marin Bucur că scriu Istorie a literaturii române critice fără subsoluri și compilații, una așa structuralistă, existențialistă...

Rep.: Prefața?

I.N.: Zoe Dumitrescu Bușulenga și Ovid Crohmălniceanu. Note și variante de Victor Folea, Iosif Pervam, Maria Preotea, Elena Stan și Vasile Fanache.

R.: Coordonator principal?
I. N.: Nicolae Ciobanu de la „Orizont” și Șerban Foaiaș de la Idem.

R.: Anul aprinșii?
I.N.: Înaintea mea cu două luni! O catastrofă!!! (Urmează o pauză stinjenitoare. I.N. este vădit dezamăgit de concurență și de recenta apariție. Încerc să găsesc alte întrebări, să-l aduc iar pe fața sa luminată, un optimism... lucid.)

R.: Maestre! O indiscreție?
I.N.: Da.

R.: In planul Istoriei științifice, critica, nume, provincia...

I. N.: (E surprins, roșește tot ca un licean copilind la o teză imposibilă) Da, evident... critica. Știință, e dificil, nume, rivalități, scene, culise, alegeri la Uniune, premii literare...

R.: Totuși...

I. N.: Da, e adevărat, Criticii sint ca și poezii, susceptibili. Dar sincer să fiu eu prețuiesc pe inegalabilul Ion Lungu, Al. Căpraru, C. Căbleșan și mai ales pe Ion Oarăsăcu „maximele” sale extraordinare aliate sub tipar. E cel mai reflexiv dintre critici și cel mai poet dintre reporterii care se ocupă cu farfuri zburătoare de lut și var.
R.: Altcineva?

I. N.: Era gata să-l uit pe Aurel Rădu, critic metafizic și poet al schelelor, al mestecănilor cu sonde și coltraje, traducător cuminte și pasionat de calii verzi din șesul Birgăului.

R.: La Iași, știți, Ibrăileanu, Rălea, tradiția...

I. N.: Da. Un critic total care a citit tot, a studiat pînă și pe Platon, a scris o piesă de teatru, cinci poezii și una cu sălcii, cu echilibrul interior și pregătește o ediție completă din Opera sa cu ocazia împlinirii a 50 de ani de pseudo-activitate. L-ați ghicit?

Secretara a dispărut și pisica blondă toarce metafizic.

FALSE INTERVIURI CU...

...NICHITA STĂNESCU

1. Pornind de la versul dumneavoastră „Totul e bazat pe economie”, credeți că ideea poate fi aplicată și în poezie?

— „Dacă aș fi locuit pe un pătrat, pe un cub, / ar mai fi fost o oarecare risipă / dar eu locuiesc pe o sferă, pe o sferă, pe o sferă / Totul este bazat pe economie: / pămîntul este o sferă, / soarele este o sferă, / luna este o sferă, / stelele sublimе, sint sfere”.

2. Cum definiți poezia suprarealistă pe care o cultivați?

— „A/E/ Sunet pentru gura compusă cu gura mea / urmează. / Și apoi complimentul lui A/ și apoi anti A/ ca să facem sfera, sfera, sfera/sfera”.

3. Dacă cititorii v-ar ruga să vă conturați un autopotret, cum l-ați concepe?

— „Nu cred că am două mîini și două picioare; / În lumea suprasimultană / Trupul meu și cu trupul meu / se compun cu trupul meu; / O, niciodată, niciodată, niciodată, / nu mi-a fost dor de vreo idee”.

4. Cum a întâmpinat critica ultimul dumneavoastră volum, Laus Ptolemaei?

— „Vai mie de trei ori / Val mie”.

5. Planuri de viitor?

— „Mi-e dor de pietre, / mi-e dor de carne, de trei/de cinci, de șapte / de paisprezece, / de funia mirosului din țel de care am să mă spînzur”.

...UN CLASIC ÎN VIAȚĂ

— De cînd sînteți scriitor?
— Întrebarea este absurdă. Scriitor ești prin naștere.

— Vă rog să mă lertați, am vrut să spun, de cînd aveți carnet de scriitor?

— De vreo douăzeci de ani și sper să mă lău... încă vreo treizeci...

— Dacă nu sint indiscret, ce vîrstă aveți?

— Aproape jumătate de secol. Știința ce înseamnă asta? O formidabilă experiență, un... Cele șapte poezii și a opta pe care o scriu de doi ani, nu vă spun nimic, sau schița mea, formidabilă mea schiță, publicată acum cinsprezece ani...

ANUL TEATRAL 1969

Ispitind oracolele, putem anunța cititorilor surprizele anului teatral 1969, bineînțeles sub rezervă... Că, știți dv., oracol, oracol — dar ce te faci cu directorii adjuncți, cu secretarii literari și cu regizorii? Ah, regizorii...

Oracolele spun că viitorul apropiat este al regiei electronice... Introduci în mașina de calcul codul: numele autorului, titlul operei, sexul, culoarea ochilor etc., apoi numele regizorului, temperament, nr. carnetului de cec, al permisului de conducere (auto), caracterul soacrei, nr. de pantofi al soției, loc liber pentru semne particulare... Astfel, pe calea afinităților electrice, se stabilește „viziunea” regi zorală, soluția finalului, stilul epocii...

O altă mașină de calcul stabilește distribuția în funcție de actorii care nu-s ocupați toată săptămîna la Bufta, la televiziune sau... cu O.S.T.A., iar o a treia este folosită în cazul cînd „viziunea” regizorală trebuie multiplicată pentru mai multe teatre, în orașe diferite...

Dramaturgia se va îmbogăți cu noi lucrări din actualitatea imediată: trei piese despre descălecatul Moldovei, una despre „Condeiele lui Vodă”, apoi cinci lucrări consacrate pulverizării eului obiectiv sub acțiunea traumatizantă a civilizației astrale. Dintre autorii ocoliți de teatre, Aurel Baranga va fi primul ce se va retrage în lirică, deplîngînd în „Travesti” „Opinia publică” prevăzută cu „miei turbați” și „sfînți blajini” care nu mai pot trece pe sub „Arcul de triumf”. Horie Lovinescu va prezenta direcției teatrului Nottara piesa „Cita dela reșădită”, parabolă în cinci tablouri despre „moartea unui artist” dintr-o „casă onorabilă”. Ion Omescu, săgetînd un „Veac de iarnă”, va „filtra” un rol romantic în așteptarea demitizării lui Hamlet; Șt. Oprea revine din „Constelația ursului” pe „terra”, unde a întins o cursă pentru a afla rea pasăre cîntătoare necesară coliviei pregătite cu „a, e, i, o, u” și „b, c, d... v, z”. Mirodan e încă în vacanță după efortul de a capta... suflete, iar Paul Everac, plin de idei, va continua să-și mobilizeze „viața interioară” cu multiple „patimi”; angajarea ca scenarist la teatrul deschis de Aurel Baranga nu va fi decît o „simplă coincidență”. Sidonia Drăgușanu, înduioșată, va participa cu toate „fiicele” la justa repartizare a „Fondului literar”, pentru ca și Lucica Demetrius să poată ieși din „Cumpănă”. Ion Luca rămîne serios cu toate cele „patru Mării”, și tot „serioși” vor rămîne Tudor Mușatescu și Mircea Ștefănescu. Victor Eftimiu va fi teribil de aglomerat datorită transformărilor ce se anunță în domeniul modei. Mihail Davidoglu e în așteptarea răs-punsurilor la mica publicitate în vederea angajării unui exeget reconsiderator. La urmă, Marin Sorescu va domestici, se speră, chitul lui Ionă, spre a-și feri confrății de catastrofa iminentă a îngurgitării... Așa dar, e „băiat bun” și e al truișt (ca oltean!) după cum Andi Andrieș, Nelu Ionescu, G. Vasilescu, ca moldoveni, calcă rar dar îndesat și sigur.

Sub raport administrativ, se speră că, în 1969, directorii de teatru vor elucida cîteva noțiuni noi: profil, repertoriu, distribuție, planificare, secretariat literar și — mai ales — dramaturgie originală!

DESTINUL AUTORULUI

Comisia de vizionare a teatrului aplaudase sincer: era o comedie nescatirică, inactuală, atemporală, fără aluzii la situații și persoane, fără implicații posibile în trecut, prezent sau viitor.

Era deci o comedie ideală în care președintele sindicatului juca rolul principal masculin, soția lui, rolul principal feminin, vicepreședintele, rolul comic cel mai gras, președinta comisiei de femei, rolul cochetelii, secretara organizației de Cruce Roșie, rolul ingenuelii, iar bunul și venerabilul președinte al Casei de Ajutor Reciproc (persoană juridică) își realiza în sfîrșit visul de decenii: juca într-un rol de june-prim amoret. Barbișonul pe care și-l cultivă cu sîrguință de mai mulți ani, îi venea de minune pentru această nesperată ocazie.

Regizorul era fericit: cel puțin pentru o vreme urma să fie ferit de teroarea actorilor nedistribuiți. Scenograful jubila: făcuse un decor suplu și întrebunțase toată garderoba veche a cărei inutilitate îi frămînta conștiința de la un control financiar la altul. Directorul, ca un director ideal ce era, se simțea fericit pentru fericirea tuturor.

Așadar, zimbetele și mulțumirea curgeau de pretutindeni.

Dar un ochi atent ar fi observat o fragilă undă de îngrijorare care umbrea atmosfera înălțătoare a sălii: urmau dezbaterile. Flecarea privea la acest viitor imediat cu partea lui de tristețe; este greu să devii estetic după ce-ai aplaudat și e chiar imposibil să fii critic sever după ce te-ai amuzat.

Discuțiile s-au urnit greu ca un tren încărcat într-o gară pustie. Argumentele se căltau blînd, se ciocneau în văzduh, se ocoleau cu eleganță, se țatonau reciproc. Ședința linceze și s-ar fi încheiat poate cu acest tablou idilic al împăcării generale dacă cineva care tăcuse mai mult și zimbise mai puțin, n-ar fi adus în discuție numele autorului, — (absent din motive independente).

Atmosfera s-a destins brusc ca sub o ploaie înviorătoare.

Intr-un spirit critic de maximă vigoare, sensibil re-comfortat de cafelele comandate în grabă, piesa a fost privită din toate unghiurile, scărminată în toate sensurile și tiptil desliptă de fenomenul artistic aflat pe ordinea de zi. Extrase din procesul verbal:

Regizorul: Dacă nu lucrăm eu cu migală mizanscena, ieșea, scuzăți, o porcărie. Dumnealui mai mult a încurcat.

Actorul principal: Personajul n-avea osatură, n-avea mușchi, cit despre coloana vertebrală nici nu mai spun.

Scenograful: Nici o perspectivă în spațiu, nici un pic de culoare în atmosferă. Am recreat totul.

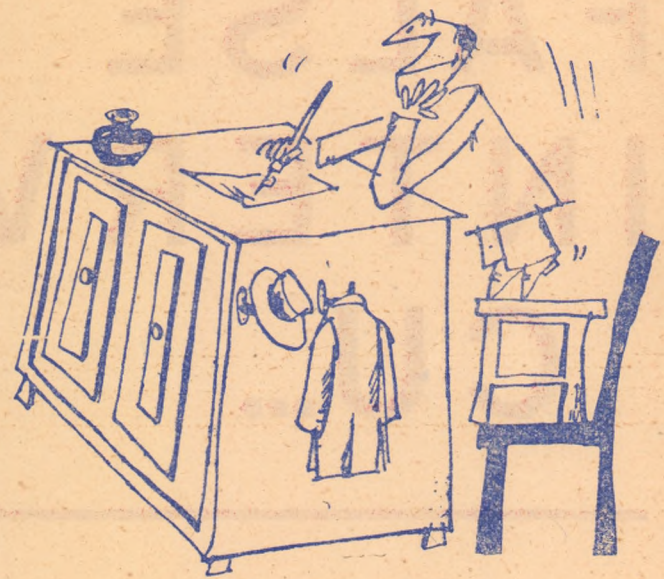
Actrița cochetă (între două fumuri de țigară): Ah, asta era piesă?

Actrița ingenuă (între două clipiți galeșe din ochi): Val, dar n-avea pic de sentiment.

Junele prim: ...Ce să mai vorbim.

Comisia consimți că toți cei de față au fost și sînt superbii, generoși și samaritenii salvînd piesa de la înec. Numele și prenumele autorului s-a pronunțat fără complet, apoi numai unul din ele, mai tîrziu numai porecla din vremea liceului (de care și-a amintit o fostă colegă a autorului, care l-a suflat-o discret actorului principal) iar spre sfîrșit, orice referință era ocolită cu delicată oroare.

Afîșul premerlei cuprîndea numele autorului scris mărunt, pitic, nelasemnat pe lingă semnele care îi indicau pe adevărații creatori ai piesei jucată și astăzi cu succes... Astăzi cînd acest nume odios, pe care mă feresc să-l transcriu, nu mai figurează nicăieri.

ERORI DE TIPAR ÎN MONOGRAFIA UNUI TEATRU

După o îndelungată pregătire actorul a izbit (izbutit) cel mai frumos rol al carierei sale.

Noua stagiune s-a deschis într-o ambianță ce se anunța plină de omisiuni (promisiuni).

Neuitatul maestru și-a consacrat talentul misiunii sale mobile (nobile).

...Actrița făcea o reușită opoziție (com-

poziție) în spectacol.

Noua direcție a grăbit mulsul (pulsul) întregii activități a teatrului.

Personalitatea marelui regizor vaccina (fascina) și impulsiona întregul colectiv.

Activitatea personală a regizorului se înfunda (confunda) cu cea a teatrului.

Tînăra actriță cu nasul (pasul) ei grațios

amîntea de un cunoscut valet (balet).

Paleta creației actorului se dovedea din rou cariată (variată).

Situațiile piesei aveau paloare (culoare) și pitoresc.

Majoritatea spectacolelor refuzate (regizate) de el s-au bucurat de succes.

...Astfel devenise un lucru știut: cînd el refuza (regiza) specta-

colul avea succes.

Deși cu argumente sărate (sărace) cronicarul elogiase teatrul.

Reprezentările oterite de teatru umbreau (umpleau) viața spirituală a orașului.

Piesa renunța (denunța), mai ales, o veritabilă vocație.

Se împlineau astfel două vedenii (decenii) de viață teatrală în acest oraș.

FILE DE JURNAL • NU CUMVA?

15 sept. 1968, ora 8 — Pentru prima dată de cînd colaborăm, directorul m-a luat de braț pe cînd veneam spre teatru și mi-a făcut o grămadă de confidențe. Are bietul om atîtea necazuri cu repertoriul, cu molturile regizorilor și cu unele complice actoricești încît e supra surmenat, rîvnește la odihnă. Era atît de abătut că n-a putut pune „Othello” ca să am și eu un rol mai acătării, încît l-am iertat că n-am jucat în stagiunea trecută decît un „ostaș bătrîn” și un „jăran tîndr” din Chirlița. Dar faptul că întrebunța verbele la perfectul compus m-a pus pe gînduri: nu cumva?

Tot 15 sept. ora 10 — Presupunerea pare a se adevări.

Aud că vom monta „Neguțătorul din Veneția” pentru D. Toți colegii stau grămadă în jurul lui D. să-l asculte cum vede el noul repertoriu. Lipsese doar N. și V., n-au timp să-l admire pe D. ce morgă ațîșează. Nu eumva?

Tot 15 sept. ora 12 — Acum știu precis: presupunerea cu D. a eăzut. Vom monta „Hamlet” să ne toarne N. un bronz. Toți colegii stau grămadă pe N. și-l admiră proiectele regizorale pentru stagiunea nouă. N. le sulă lumii șigării în nas. În adevăr N. ar face figură Nu eumva?

Tot 15 sept. orele 14 — Nu mai ține chestia cu N. și nici despre „Hamlet” nu mai

vorbește nimeni. Vom monta ceva modern, un Ionescu să aibă V. o creație care să-l scoată la pensie pe Belligan. Toți colegii îi felicită pe V. și-l fac sugestii cu privire la repertoriu și la regie. Care actor nu se vede regizor? Ce mai? V. are figură. Nu eumva?

Tot 15 sept. orele 16. — Ce Ionescu? Care Ionescu? Nici nu poate fi vorba de așa ceva. Reluăm Chirlița, e ceva sigur, verificat. Eu joc tot pe-al treilea fără din dreapta, cel care flutură cușma spre calul Chirlițoalei. Directorul și-a revenit, arată mai tîndr. Urînd scările, spre cabinet, n-a avut cum să mă observe. Flulera aria Luluței din Chirlița.

DE LA CONSILIUL TEATRELOR

— La cererea OPINIEI PUBLICE suprasaturate de comedie ușoară, și BLAJINĂ, în anul care urmează, pe nici una din scenele țării nu se va mai juca vreo piesă de Baranga decît în TRAVESTI.

CROCHIURI ABSURDE

Discuție la bodega Metabolsulfite:

- Dai la Cronica?
- Nu dau. Nu că nu aș avea lucrări, dar tema mi se pare nesărată. Ce e aia Vis și realitate?
- Ce temă ai prefera?
- Sparanghelul ca element d'ntia în natura moartă contemporană.

★

Ieri, spre seară, criticul Alfonso Slalom fugea pe sub zidurile Goliei, dinspre studiourile de creație spre casă, cu un tablou sub brațul drept, braț intelectual cu care azi trebuie să scrie cronică anunțată.

Pe ușa maestrului Melinte: Vă rugăm nu deranjați: sistem în creație pînă la ora 13.35.

★

De-acasă și pînă la conferință, criticul Aman Aman dă impresia că vorbește cu eul său: după articularea bilabialelor se vede că omul vrea cu tot dinadinsul să nu uite citatul înhățat proaspăt din Carte filozoficească de învățură pentru uzul criticilor umaniști.

Moment din conferință: doamna P. P. Jargon, cu batista roz, tamponându-și ușor firisoarele negre de deasupra buzelor, lasă impresia că vrea să spună: ce memorie, tu!

★

Afinătăți de structură între criticul Momei Așchiuță și pictorul Ion Gagallnicu:

- De ce nu te expui? Ce mai lucrezi?
- Flori... „Tufănele”... compoziții istorice... panouri I.T.S....
- Expune urgent. Am mîncărimi în buricele degetelor. Adună tot ce ai: „Tufănele”, table I.T.S., lucrarea de diplomă, biletele de tren București-Paris (via Cotnari), mă rog, tot ce ai, și fă-ți expoziție la lactobarul laurt. Să fie de toate: de la realism pînă la op. Cuvînt de deschidere: eu. Articol: eu. Servus!

Titlul de lucrări surprinse la ultimul salon: Avantajul de a fi colorat în felul ăsta; Calipso; Arzind culorile-n tuburi; Alb, alb, alb; Stinghie bej, pe un fond (plastic); Ciclamene cu preț redus; Aprodul Purice înfruntînd Bienala; Eu, Bosch și ceilalți etc.

★

La clubul Dați vina pe plasticieni se înfruntă două păreri (printre atîtea altele, învăluite în fum de Kent și în aburi de scotch):

- Înțelegi arta asta modernă?
- Nî! La revedere.

alte false interviuri cu...

...un regizor

- Ce părere aveți despre piesa pe care tocmai o puneți în scenă?

- E foarte interesantă prin perspectivele de lucru ce le oferă. Bineînțeles, operînd a-nume, comprimări de text actualizînd subiectul, contemporaneizînd și mai activ intențiile...

- Bine, dar autorul a prevăzut 10 personaje, și dv. le-ați redus la 4.

- Procedul meu e mai fidel cu intențiile autorului decît realizarea propriu-zisă. Apoi, trebuie să fiu consecvent și cu mine însumi. E imperativul nr. 1 al teatrului contemporan.

- Dar autorii...
- Autorii sînt pîrghile propriului nostru vis - sau nu sînt deloc.

- Și spectatori?

- Are grijă organizatorul de spectacole.

- Proiecte de viitor?

- Un triptic contemporan: trei piese într-un act, văzute prin trei prizme, din trei unghiuri, cu cîte trei soluții: tragic-existențială, romantică-clinică și clasic-absurdă.

- Autorii?

- Încă nu am aflat, dar asta n-are importanță.

...un spectator (banal)

- REP. Ce părere aveți despre noua stagiune teatrală?

- SPECT - Îmi lipsește perspectiva pentru o apreciere de ansamblu, totuși pot afirma că Ionescu, Anouilh, Brecht, Pinter, Dürrenmatt, Wilder ș. c. sînt foarte mari dramaturgi.

- REP. - Ce ați mai dori să vedeți pe scenele noastre?

- SPECT. - Actori!

- REP. - ???!

- SPECT - Da, actorii avem, de toată mina.

- REP. - Avem și actorii...

- SPECT - Avem, și sînt buni, chiar și cei care „se poartă”, din păcate, conform zicății: „din cauza copacilor nu se vede pădurea”, autorul și actorul rîmin adesea în umbra monumentului regizoral.

- REP. - Și ce faceți, atunci?

- SPECT - Aplic o „viziune demitizantă” și cumpăr bilete la „Angelica”...

V I S A L B . . .

Se făcea că, după ultimele trei pahare de șampanie cu vișinată, am auzit pe cineva suind pe scări. Ușa s-a deschis singură și în cameră a pătruns, călare pe bicicleta lui argintie, poștașul strălucitor în livrea roșie cu fireturi de aur. Și-a scos monocul și mi-a zîmbit.

- Aveți o telegramă.
Am rupt sigiliul: „Bienala de la Veneția nu se poate deschide fără bustul în mărime naturală al marelui pictor Coleandre

Tangoy. Vă așteptăm lucrarea în bronz pînă în ziua deschiderii. Ultimul termen 35 mai 1969. Plătim cheltuieli de transport + juica portarului. Semnat juriul îndescifrabil”.

- Semnați-mi, vă rog de primire.
Îscălesc și-i dau 5 lei iliciți. Omul se-nchină și pleacă. Imi spune chiar că ar fi trebuit să-l mulțumesc. Dar eu nu mai pot vorbi de emoție. Imi caut febril dalta printre tipurile cu piftie. N-o găsesc, imi

vine să plîng, nu pot lucra. Marele artist a și început să se așite. S-a dezbrăcat de prejudecăți și de haine, în mijlocul balului. Toți îl aclamă și-l ridică în slăvi, pentru curajul lui. Entuziasmat, maestrul se dezbracă și de caracter, din obișnuință. Coccoțat pe masa juriului, cu picioarele afundate, pînă la glezne, în trandafirul roz al tortului de fistic, zîmbește colegilor de breaslă și-i îndeamnă să servească, măcar cîte-o

felie. Și eu nu-mi găsesc dalta. Culorile se sting, devin tot mai reci. Tot n-o găsesc. Și contururile devin translucide de alb. Se pierde imaginea. Și eu tot n-o găsesc. Fulgere de gheață. Evrica! Am dat de dalță. Ce metal rece, cîtă indiferență. Liniște.

M-am trezit cu mina în frapiera cu gheață topită. La mulți ani!

(Continuare în numărul trecut).

telegrame

DOAMNEI MIRA IOSIF,
REVISTA „Teatrul”, strada C. Mille
5-7-9

BUCUREȘTI

„Vino urgent la Iași. Taiat porcul. Intre rădituri și callaboși, poți vedea o repetiție la Teatrul Național; mai scrii și tu o cronică”.

Rudele

★

DOMNULUI
Al. Popescu Str. Croitorii cei mari
din Valahia nr. 1.

BUCUREȘTI

Mare concurs la Cooperativa meșteșugărească „Pantaloni avîntat”. Trimiteți urgent cîțiva mari croitori care știu să coasă cu ață albă. Pot fi și inediți; juriu garantat”.

V. Staroste

parodii...

parodii...

MARIN TARANGUL

AGHIOS

Eu sint Aghios, Aghios, Aghios,
Cel bisect intru Domnul.
Facă-se Joia Tineretului!
Casa mea este caria
Din dantura lui Cronos.
In nebiruita lumină
Păstorul doarme
Cu membrele pe cimp.
Cărări in Elada.
Plinge printre lăptuci marele orb.
Eu intru in cinapă.
Sint cruntul sugrumător!
Brațul meu alb ca pustiirea
Coase la gură marile broaște.
Eu sint cel ales după ora închiderii.
Cu sulita rabatată aștept
Fenicienii in Piața Romană.
Teme-te, mata, din pieptu-mi urcă
Șarpele cu cotiere.
Iată vintul trece prin sură.
Calul paște. Vaca paște. Capra
Paște cu coada la celălalt capăt.
Eu sint cel care a văzut cutia!
Ca flacăra moreni voi veni
Aducind originalul
După actul de naștere!

GRIGORE HAGIU

DESIGUR

desigur că și mie îmi cade
umbra capului in git
și umbra măduvil spinării
in buzunarul de la spate
in timp ce ațumăt de fraged
dinspre mine către mine trec
gindind într-adevăr
la locul unde se constipă sfera

deobicei visez diverse vise
chiar vise abisale mai ales
de pildă că pun piedică făpturii tale
și mă deștept să cuget
intîi și-nții problema ca o lance
cite din ouăle ce s-au ouat
au fost o vreme neouate
cum insumi sint chiar eu

in timp ce facem dragoste
nu miroase a pepeni
nici a căi ferate într-adevăr
nici măcar a stele impușcate
deși ceva pocnește
de altfel mai ales din dosul
oglinzilor ca o sămîntă
in gura celui ce mîncă simburi

CEZAR BALTAG

RĂSFRÎNGERE PE STOMACUL GOL

Departa, pulsul timpel mele,
pendul ce leagă malul, rar,
de cornii infloțiți in sînge
edulcora peduncular.

Aleatorie lumină
a devenirii care sint...
Implozie neintimplată
negalopind, negalopind.

Plouau nomadsle monade
In vidul meu duodenal
și-un cosmic dor de calculi lactice
pe-al Dimboviței dulce mal.

Printre eliptice solstii
memoria suav transiind
nechipul meu între nechipuri
va odihni curînd-curînd.

ȘT. AUGUSTIN DOINAȘ

LUPUL CU PĂRU-N SCHIMBARE

Departa, într-o urbe cu blocuri moderne
trăia un poet de-o aparta factură
și cum adormea pe pufoasele perne
visa că un demon poemele-i fură.

- Cu mine veniți să vinăm arătarea
ce-mi intră in casă cînd dorm, și-n vis!
Ceilalți nu-și putură ascunde mirarea:
- Stăpîne, sezonul taman s-a închis...

- Nu-mi pasă de asta, veniți dar cu mine
pe urmele lui presmîțite-n omăt
și dacă-l vom prinde-n strimtor carpatine
eu vin cumpăra-voi și am să vă-mbăt.

- Stăpîne, un viscol din munți se abate
și frigul in oase părăunde sever...
- Nu-i viscol, ci-s stele pe noi presărate
de unul ce n-are ce face in cer,

- Căciula-ndesați pe urechi brumărie
și miinele in imblănite mînuși,
Prin vadul acesta ritmînd poezie
prădalnicul nopții va trece acuși...

- Stăpîne, auzi cum tresnește pădurea,
o fiară haină se-arată pe drum.
- Vi-s gîndurile pline de frică. Aiurea!
Acolo e-un foc ce se-ncheagă, și fum -

Aoroape de flăcă-ile lui mă voi duce,
Mă cheamă ros-verdele lor de fer-gă -
In grabă ceilalți își fac cite-o cruce
iar cel mai viteaz dintre dînșii îl strigă:

- Stăpîne, e lupul ce semne îți face
Și nu și-a schimbat decît părul...
- Ci lasă-mă domnule, n pace!
Eu vreau să cunosc adevărul.

Atunci răsărînd din a nopții genune
un lup fioros incepu să-l devore
- O, doamne, mă scapă - putu a mai spune
de-această figură de stil camivoră...

Spre zori, cînd lumina se prelînce in oase
și lacrima doar picura in destin
veniră s-adune ceea ce mai rămase
din mindrul poet - însă foarte puțin.

GEO DUMITRESCU

FOTBAL DE MASĂ

Frumos e fotbalul de masă!
Îți deșurubexi capul
(totul e să ai un cap ireproșabil
fără nici un colț
după care să se poată ascunde
cineva
și cînd dai colțul -
se intimplă de atîtea ori să dai cite un colț
care nu e al tău -
să-ți iasă brusc in față
și să te sperie)
și-l pui pe masă
lovindu-l
acolo unde incepe chelia...
Iar el răspunde: tac-tac
acesta e un semn de in'elepciune.
Bineînțeles că nu-i dea'uns,
mai trebuie marcate și goluri
pen'ru aceas'a e necesar să respecti
citeva prerogative și adversarul.
Nu trage in timp, l
Nu trage in spatiu l
Nu trage in fasă l
Nu trage in (liberul) arbitru l
Desigur, fotbalul de masă
se poate juca și pe mare
și pe uscat,
se poate juca și pe viață
și pe moarte;
Totu-i să ai o masă
și un cap ireproșabil desurubabil.
Hei, nu vă mai inghesuiți
pe marile s'adioane!
Pe caniculă sau pe ger
jucați fotbal de masă
acasă, tur și retur.
Eu
cînd versurile nu mai au nici un înțeles,
nici o legătură,
includ toți poezii necunoscuți in sertar
și joc fotbal pe (aceeași) masă.
In prealabil îmi desurubex capul.
Incet, incet totul devine limpede
și astfel se naște porunca MCLIX
DEOCAMDATA NU MAI TRIMITEȚI!

MARIN SORESCU

MENIU

La inceput, pe farfurioară,
Țuiculița bătrînă
Cu riduri de 40 de grade.
Lîngă ea o fetițe subțire
De salam.
(Fost cal la Sibiu)
Două măsline, o scobitoare,
Ceva ce seamănă a sardea
Și precis șwaițez.
Din care, bineînțeles, nu mîncăm găurile...

Ca felul doi
Feluri fel de fel:
Purcelușul cu paiul in gură
(Prevestînd nebănuite ninsori...)
Piepturi de gîscă
Inotînd in aheata gelatinei
Sfioasele sârmăluțe
Mici și rușinate de frunza lor de viță,
Și multe altele...
Doar curcanul va rămîne pe tavă
Mort, plictisit și nemîncat de nimeni
Flîndcă e tocmai ora, cînd,
Invitații pe rînd
Trebuie să danseze gazda l...

Pină la sfîrșit va fi tare frumos...
Se vor servi prăjiturile
Pictate de fetele gazdei
In culori de șocolată și albuș de ouă
Iar cînd se va aiunge la plăcînă,
Plăcînta cu minunatele ei răvase
Se va bea, in cinstea ei, celebrul vin de
regiune

Care ne va ameteți de fericire...
Și-atunci vom porni cu gîndul
La Revelionul viitor
Cînd, va trebui neaoștraț
Să mîncăm și salată boeuf l...

RADU CÎRNECI

NOAPTEA BRAZILOR

Brazilii intrau in case frumoși
umplîndu-ne odăile cu ozon.
Veneau an de an, din moși strămoși
in seara de revelion.

Veneau de departe, de-aiurea,
și așezați la colț, in camera oarbă,
aduceau cu ei cerul, pădurea,
și mirosul dulce de iarbă.

Iarbă... iarba verde in casă...
pe poet atît putu să-l absoarbă
incît bunătățile intînce pe masă
i se păreau a fi iarbă, doar iarbă...

MIHAIL SABIN

MOȘUL

Purta jucării colorate de pislă sau de
carton,
era moșul pe care-l așteptau totii copii
coplii copii, dar mai ales coplii rămași la
vîrsta copilăriei.
Impărțea darurile după o listă foarte bine
intocmită
după alfabet și după alte lucruri precise
uneori chiar după ghețele din fața sobei,
(sobă in care se terminase de mult
întreținerea focului...)
Cele mai multe jucării le luau copii care
știau poezii
sau conjugări in alb...
Grozav îi plăceau bătrînului conjugările
poeziei in alb,
„eu ning, tu ningi, noi ningem“...
și tot așa pină se acoperea poemul de
naftalina ninsorii.

Iar moșul pleca fericit
cu promisiunea că la anul viitor
să aducă daruri și poeziilor...

OVIDIU GENARU

PUNCTE, PUNCTE...

Acest poem l-am scris in grabă mare
In graba așteptării Anului Nou
care va bate tremurînd ușor
la ușa mea închisă cu yale!

Ce bine e să ai o ușă închisă cu yale
da, yale, c-o singură și unică cheie
pe care s-o inviți de la dreapta la stînga
și deschizînd ușa să spui:
- Bine ai venit, domnule An Nou
ce bucurie, totuși nu credeți că trebuia
să bateți mai de mult la ușa mea?...
Dar vă primesc, că mă rugați frumos...
și hai să lucrăm împreună
la sondele poeziei
la cîntece, unde e greu...
să distîm înțelesul cuvintelor
„Nevermore“, epistaxis și cite și mai cite
ca să ajung și eu unde trebuia
să nu-mi ridă alții in barbă...
Ce bine e că am singura și unica
promisiune din partea Anului Nou
care lucrează decîș și foarte bine
care îmi va lua, căci are trecere și e bun
toate lucrurile mele făcu'e cu mina
și mi le va pune in cartoane de lucaferi
așa cum au toți prietenii mei.

Înțelegeți ce vreau să spun...

EU ȘI CREAȚIA ARTISTICĂ

schită de NICOLAE ITU

Toamna când se bat nucii și se culeg viile, mă apucă fieri artistici și mă tin o vreme. Atunci îmi zic:

— E timpul, domnule, să mă realizez!

Ehei! Alta era socoteala dacă aș fi avut condiții. Arta cer condiții. Totul e să ai condiții.

Ehei! Dacă eu aș fi avut condiții...

Și-apoi, chestia asta, toamna, nu ține tot anul... Nu! Toamna și numai toamna se creează, adică, dacă fac o socoteală abia un sfert din an ar fi niște condiții. Restul ce să mă vorbim: primăvara ploaie, iarna ninge, vara e cald, toamna e cald, nu merge creația.

De aia zic, toamna fiind singura condiție și fiindcă-i numai una, nu-i timp. Ce se poate crea într-o singură toamnă? Dar florii artistice tot mă apucă și atunci îmi zic:

— Domnule, e timpul să mă realizez, să devin cineva, celebru! Să-mi văd cartea în vitrină, pe banderolă un rezumat sau, mai bine, un citat din mine, și fotografia mea. Aș trece pe lângă librărie și m-aș face că nu văd nimic deosebit. Dar toată lumea mă cunoaște și doamnele ar în-

toarce capul și-ar zice:

— Asta-i el!

Dar eu aș trece mai departe și-acasă m-ar aștepta 35 de scrisori și plicuri roze și șuvițe de păr și ea mi-ar spune la telefon:

— Te-am citit aseară, dragă, și ești profund. Mai ales chestia aceea când s-au sicut rit. Auzi, de ce nu le scrii să te televizeze?

Nu-i ușor să fii celebru! Când ești celebru, viața ta e ca o vitrină în care se vede tot, și sforile și ațele și cuiele cu care stau bătute mărfurile, dar mai ales se văd sforile probabil unde-s mai lungi și mai înclește.

E greu să fii celebru dar face!

Face pentru că totii vor să fie celebri, deși unii, care vor să fie mai celebri, zic că nu vor să fie celebri. Și tu asta de la un prieten și mai ales de la o tovarășă.

De pildă, tovarășă care cântă din discuri. Nu-i celebră? Este și încă cum? Dai cântiva lei și-o ai acasă și-o cânti până câmpiază vecinii. O pui și pe 33 și pe 45 și când te-ai săturat de ea, o gonești pe 70 de-i precipiti gîtlejul, iar ea să facă bau-bau la copiii o cîntă pe 16. Așa-s oamenii celebri, buni la toate.

Eu, însă văd celebritatea așa (aici fac un gest cumina în sus, de obicei cu dreapta, realizez un unghi de 90° între palmă și braț, tremur ușor mâna, iar degetele descriu o mișcare creatoare, așa cum face un dirijor care cere de la orchestră o anumită nuanță, pam, pam, pam, pam!).

Autografele le voi da așa: În picioare lângă standul cu cărțile mele din librărie în mijlocul studentelor de la filologie:

— Da, domniștele mele, da, la țară se formează caracterul diriz al educatorilor noștri, în lupta cu neștiința, la trîntă cu asperitățile vieții. Vă este sufletul involburat de pasiunea dăruirii totale. Realizați-vă.

— Cum vă numiți?
— Cornelia Dumitru...
— Mi-e destul, mi-e destul, domnișă Cornelia!

Și-i scriu semnificativ:
„Vă este sufletul involburat de pasiunea dăruirii totale. Realizați-vă”.

În alte cazuri, autografele mele sînt mai scurte, dar întotdeauna bine gândite ca nu cumva să las biografiilor porțile de interpretare. De aceea am ales zece formule din care să nu lipsească:

— cu toată dragostea...
— cu deosebită simpatie...

— cu toată prietenia...
— cu deosebită admirație...
— etc.

Eu, creez stînd pe scaun. Gîndesc adînc, și, cu stîloul gata deschis, atac foaia albă pe care dintr-o răsuflare scriu pagina 1 și titlul operei. Să-i zicem „Nelinștea pinului”.

— Nu, nu-i bun! Mai bine „Pinul neliniștit”. Eh, pe dracu, ca-n clasa a I-a „Calul fuge”. Mă învervează simplismele astea.

— Mai bine: „Neastîmpărul pinului”.

— Nu, nici așa. Un „i” și un „ă” într-un singur titlu de operă, nu face. Sînt vocale prea autohtone. O să-i fie greu traducătorului și mai ales cercetătorului de la Padova care vrea să-i pronunțe titlul în original, că se procedează. Cum o să-i spună „Neastîmpărul pinului”?

„Radioul, în surdina, crează atmosferă, cafeaua către mîna stîngă, coniacul băut pe jumătate din pahar cam în dreptul colțului din dreapta al birlei, multe țigări de diferite naționalități în dezordine; spre dreapta, oala cu creioane ascuțite, ac toate, drept în față. În sertarul din mijloc, rezerve de hîrtie, în sertarul din dreapta sus, creioane neascuțite, radiere, ascuțitor și cuțite. În sertarul din stînga, rești de cafea desperechiate (în timpul creației nervii solicitează sacrificarea unor bunuri de larg consum), cafea, zahăr, coniac, și pahare mici pentru vizitatori. (În timp ce creez îmi place să primesc vizitatori pentru că aceștia mă informează de ce fac confrății, iar eu mă lamentez spunîndu-le că m-am plictisit de scris, că acesta nu-mi dă nici o satisfacție, că simt că nu mă sînt sincer cu propria mea creație, că mi-am ars o parte din manuscrise scotîndu-le nerealizate, că săptămîna trecută am renunțat la contractul pe care l-am semnat cu o editură, și că, după mine, cu-

vîntul tipărit astăzi în amurgul fizicii clasice, a pierdut total dinamismul cu care se luănește zilnic omul modern. Am însă grijă să mă dovedesc nelindemat și, în timp ce servesc coniacul și fac ordine pe birou, scap din greșeală cîteva fotografii cu acțiune de film despuiate. Simt de datoria mea să mă explic. „Lucrez cu regizorul... dar mai bine...— nu te superi, secretele profesionale sînt necesare, da, am fost rugat să pun la punct scenariul unui film pentru un gen de „cinematograf total”, complet nou, un „cinematograf total”).

După ce toate acestea au fost puse la punct mă așez și încep să creez. Dintr-o răsuflare scriu pagina 1 și titlul (Ve remarcă: niciodată nu m-am semnat pe prima pagină). Cîntăresc cu grijă toate argumentele pentru o variantă mai alta. Zic titlul întii în gînd, apoi cu glas scăzut, apoi cu glas mai tare, cu modulății feminine, cu vioare de bariton. De obicei, mă opresc la titlul cel mai scurt care să cuprindă chintesenta întregii opere și s-o catadulzeze peste secole.

După zile de frîmîntare, las titlul dracului și-mi văd de creație.

În asemenea momente de răscurie trec în bucătărie, gătesc te miri ce prin frigider. Înmoi un capăt de franzelă în sosul fripturii, rup o bucată de-o palmă din cabanosul uscat și-mi clătesc oua cu cîteva înghitură de vin nou, ușor, și negru, puțin acidulat. Mă întorc la locul de creație, prin baie, unde, în timp ce mă supun unui ritual strămoșesc, hotărîsc soarta unuia dintre eroii mei.

Da, momentele de îndoială nu-mi lipsesc. Sînt plin de contradicții și îndoiali.

Pe mîna cui nimereste opera mea, parte din sufletul meu? Pe ce fel de hîrtie va

fi tipărită? Ce tiraj va avea? Îmi imaginez dezbaterile în consiliul editurii căreia l-am încredințat manuscrisul spre publicare. Șeful cel mare, conformist și corect ca o lege verificată de practică, se ridică, își scoate ochelarii și predică scurt:

— Stimabili tovarăși și iubiti colaboratori, Instituția noastră nu poate să publice această scriere întrucît ea depășește limitele obișnuitului. Noi abia publicăm pe contemporani. Aceasta este opera unui viitor cetățean al Terrei care încă nu s-a născut, adică vreau să spun tovarășul, nu Terra nu s-a născut. Asta-i dorrea mea. Și se așează.

— Nici părintii săi nu s-au născut, completează subordonatul direct al șefului, adică șeful mijlociu.

— Idiologii, spune în gîndul său șeful cel mic care, frește, se zbate să pună mîna pe pîinea celui mare!

Prin urmare, respins la editura A! Valorile însă trăiesc în ciuda tuturor cretinilor. Mă publică editura B, căreia direcțiunea i-a fost schimbată. Șeful cel mic de la A a devenit șeful cel mare la B. Dar șeful cel mare de la A a devenit mai mare în altă parte și dă acum de-azvîrlita cu șeful cel mare de la B și-l acuză pe acesta de păcatul morții (Simțise încă de pe cînd era la A că cel mic îl sapă). Șeful cel mare de la B, are însă un spate puternic de care fostul șef mare de la A (mai mare acum) nu știe nimic — de unde reiese că era prost informat și asta-i încă o lipsă și de aici i-a venit pielea.

Născută greu peste cadavrele în descompunere ale diferitelor funcții, opera mea strălucește ca un zeu în vitrină, frumos împodobită cu volumele mele făcute eventual în jurul celei mai noi cărți pe coperta căreia titlul...

PARCA PARODII...

Ion Istrati: „ȚEPELEAGUL”

Io-nțîilea și-nțîilea numa te înfacam un mîsunoi di mămăligi, și pi urmi, trap-trap, iacă-tă mă-s în ogradi. Si ridi Nicuș di minî c-ls țepeleag, da to mă-nțîndeam peste cămesuică, înfacam un beșior, ș-o scapam la trap di-ni clănsăneau măsăllî-n gurî. S-apl numa fi mă dua asa cu frig di ni și scotoza chielea și ridé Ruzana di minî, în roua caldă a dimneșii căzuli pe troscolul verde al ogrăzii sub soarele aurii al țerului care-si arunca razele sale imbelziugate pin ogrăzii oamnilor. Și leu asîzdera, tot pin ogrăzii oamnilor calcam hujmar-dzinea și zlfcam:

Ștr, cîr, țîrțîr,
Slab ls ca un ștr.
Bir, șic, bîrșic,
Cîra-bîra, șic,
Iac-asa, bre.

Mircea Radu Iacoban

„CHESTIE DUBIOASĂ” (**)

Scîrț, pic. Adică cum? I Buf, bîf. Ptlu, asta ce-o mal fi? Sîrrr. Șoareci? Nu, șoareci nu e posibil. Fsss... Doamne, vai. Prea s-aude regulat. E o chestie. Pericol?... Aș. Dar daed?... Bum-poc. Ei nu, eă e en-er-va-nî. Cîneva roade ceva. Șoareci roade... Aiurea, ce să roadă șoareci aici? Ducă-se naibii, nu, zău-ășa. Trosc, clîp, pic. Bine, tovarăși, eu sînt boxer, dar de ce troscale, clîpdie și picdie... aia... picură? I? O fi puștîl de la 5? Ni, că are paralizie infantilă. O fi un animal care umbă cu un os în gură de-l caută pe Chiuvier, sau așa ceva, să-l reconstituie vro chestie. Iaca, na. Păi adică cum? Ce, chiuvetă asta stă la noi în bloc? Să fim serioși. Fsss. crrr, tic, pleosc. Tramvai? Tramvai cu pleosc! ? Flup, zdtang, fiști. A, e clar, e o pîrghie. Probabil că un îns cu o stro-pitoare rupe un burlan, că altfel nu-mi explic de ce se-aude pic. Na, că iac și literatură. Stai, da' de ce grad o fi pîrghia? Ei? Ia ulte, dom'le, extraordinar, ce m-o fi găsît? De 8 zeci de minute încerc să adorm, și nix! Rap-fac, plic-hia. Nu, că mă duc să văd ce e.

A, bun, e simplu, m-am prins. Un cocoș rupe cu cloștul colecția revistei „Cronica” pe 198 și cînci. Păcăo, părea un cocoș deștept. Mă duc să mă culc, ala e.

Bon, da' de ce s-auzea fleoșc?
Doamne, cite chestii pe lumea asta.

* Vacă.

** A se vedea schița „Insomni” din volumul „Nedumerit în Atlantida”.

ANUL EDITORIAL 1969

ZAHARIA STANCU: „Ce mult vă iubesc” (scrisori către confrății de șatră).

ION ISTRATI: „Titluri și LUCRĂRI” (volum de MEMORII).

CORNELIU ȘTEFĂNACHE: „Cercul și ochi” (deșeurî de „Jurnal”).

CORNELIU STURZU: „Autoportret în granit”.

HORIA ZUIERU: „Alcov” (Ed. II-a, pe care o revăzul și o corectai și îl adăugli cele de trebuință...)

DIMITRIE COSTEA și MIHAI DRAGAN: „De amicitia” (conferințe publice).

AL. ANDRITOIU: „Descoperirea familiei” (teatru de revistă).

OVIDIU GENARU: „De golciunea”.

EUGEN BARBU și MARIN PREDĂ: „Vînzare de frate” (cu erată și figuri în subtext).

PLATON PARDAU: „Gloria vine la noapte”.

AUREL BARANGA: „Ouvres cholsires în travesti” (Seghers-Gallimard — P.U.F.-Bompiani — Blackwell's

— Penguin Book News — Casterman — Bordas)

FANUS NEAGU: „Teașcă a strigat” (Brăila, Sinaia, Mogoșoaia, 1961—1968)

DUMITRU MIRCEA: „Cealaltă față a Tribunal” (postafața de T. Bușcan)

NICOLAE TATOMIR: „Carmen Peliculae”

(tragedie terestră: 33% antigel)

I. FRIDUȘ, SERGIU TEODOROVICI, AL. COMAN: „Tirozina

macro-pollizaharidelor-genofenotipe” (sforârle polimerizată pentru teatrele de păpuși)

ADRIAN PĂUNESCU: „Miei somnabuli” (pre-față și traducere de Ion Crînguleanu)

istorie

literară

în imagini

Seară de autografe la Librăria Academiei din București. În dreapta poate fi observat binecunoscutul istoric literar I. C. Chișinaua oferind un autograf lui Mihai Diaconescu, doctorand din Pitești — stînga, jos. (Comunicată de ZAHARIA SÂNGEORZAN).

DOCUMENTE APOCRIFE

Prin bunăvoința unei persoane ce dorește a-și păstra anonimul dar ține la specificarea „din colecția personală” și căreia îi mulțumim pe această cale, am obținut două extrem de interesante documente referitoare la evenimente lezene petrecute după toate probabilitățile, în anul 1968. La fa-

cem loc, considerându-le dacă nu chiar inedite (n-am consultat încă documentele publicate de Aurel Leon în ultima săptămână) în orice caz mai puțin cunoscute.

Hronic

Timplatu-ș-a în al treilea leat de la făcătoarea „Cronicii”, pe o vreme geroasă de crăpau oule încă neouate ale ciorilor ce decorează negru pe alb vechiul palat domnesc, să se țină în târgul leșilor mare sobor de întrecere pictorească. Pasă-mi-te, zugrăvi din toate boielile a trei județe și cioplitori care-le-n platră de Repedeș, care-le-n cioate de Dobrovăț și care-le-n mămăligă folclorică, ridicatu-ș-au cu mic și mare să nu nuneze cît Țara de sus, cît și pe cea de jos cu talentul lor

și mai mult nu. Și făcutu-ș-a de istov întrecere din meșteșug au nu din vicieșug. Că mai marele hatman Dănuț dat-a pricaz să se înștrăie nu în vreun cămăruț de nan spre blizire ci în rates mare Inru desfătare lumească toate cele minuni bulucite și asta de la vliădică la opincă, adică-le de la Neagoe domnul la trache din hirtop, au de la Constantin la Costache, au de la crai la balan, fără vreo osebire de sfinții hramului cel poartă.

Și se iscă vîlvă și se porni voroavă către stăpînire precum că așa istorii de-îi fură ochii nici la Tarișrad n-ar fi și că așa meșteri se nase doar o mie la zece ani

Drept care husarii comitetului obliciră în mare taină

(sst! că tot se află!) niscăiva patreturi de se încondețară mesterii unul pre altul, niscăiva compuneri cu mic și mare goale pe unde nu se vede, niscăiva așchieri din bardă și purcese prețluirea. Care se pravă aflind-o maistrii (ce v-am spus? tot se află!) se mîniară foarte, mai cu seamă unulu Radu de-și zice cînd negru cînd alb după potrivirea culorilor, că nici de unanu este ci doar vorbitor de ocazie. Și, să nu-mi uit cuvîntul, mîlindu-se strigară ei să nu fie smoniți, adică ispititi cu punți sunătoare că asta ucide plăcerea frumuseții, că ei dau orice fără fond nescriptic și alte fonduri ce creșit le zice plastice.

Cată tu, cititorule, a afla că de nu-l oprea milostiva

stăpînire zugrăvit ar fi boit de corativ pre a lor osteneală toate zidurile târgului bez semnele de circulație, iar chetrarii și dintre dînșii mai dibal maistorașul Ionică din Copou, ar fi umplut cele slăburi cu chipuri de voievozi și juptițe.

Norocul leșilor că pînă la urma urmelor biruit-a obiceiul pămîntului (că tare-l bun, are reacul!), așa că putem ridica pocatul Anului Nou gîndind că nici ce-l prea mult nu stă bine, afară de sănătate și noroc.

Slovit-am eu, prea umilul și prea fără de noroc de curtea unșul critic plastic desî isvezi bine, zugrăv în subțire.

NANDU

telegrame

ION ISTRATI CĂTRE EDITURA GALLIMARD, PARIS

În zăbovelnicul meu sejur parizienesc cînd după obișnuita tălăsuală bilingvă cu privire la tescutrea răsmodestel mele cărțuți cu titlu intraductibil și fe/defel de țărănisme am cînstit aldămașul adică purboarul cum ar zice mai hitrul nostru confrate Villon eu am prubuluiț a o vedea negru pe alb înainte de desfăcătul hibridului care în cest an să nu-l fie de deochi ne-a dat peste 4.000 la hectarul irigat de la C.A.P. Prosăinici unde am poposit și eu într-o dalbulbucită dimineață de octombrie cu teleguța lui moș Hadimb și am tras la indigo o însemnărică reportericească pentru jurnalele județelor Iași — Vaslui plus presa centrală de la „Albina” hăt incolo; ori, trecînd peste rușinea cu care m-o deprins mămuța, eu zic precum că și aici adică-te acolo la tălică s-au cam tras niscalva sfori bănuiesc eu de unde, că de-al de-alestea nu ducem lipsă har domnului în ambele noastre țări surori și latine de-a devenit cazul să intre în mașină Ion și să iasă editat Panait Istrati și încă în patru volume prisoselnice și stivuite ca niște demerlii de fasole goanță adică-te dacă eu în loc să mă țin de țării lui Romain Rolland am școlit descul și-n neagră țărănie în La Blanche adică Alba Dorohoiului is mai prejos decît țitul brăilean cu care nici nu-s cimotie; parcă, parcă nu-mi vine a crede

că traduttore-traduttore e ca pe la noi în ședințele condeierilor lui Mîtică Ignea și zic o dată cu milioanele de trudituri de pe toate eele 5 țarale continentale, pur nous domaj pur vous mes homaje, STOP.

ss. ION ISTRATI

HORIA ZILIERU CĂTRE EDITURA SEGHERS

(telefonată)

Allo, monsieur Seghers,

După ce tradusel încă o strofă din poemul dumitale să-l dau la pagina în culori a „Cronicii”, aflai pe căile mele că fuse careva binevoitor de mă picță drept poet minor și interesat. Să fiu al dracului dacă te traduc ca să mă traduci. Să n-am parte de dimigeana pe care mi-o expediară bătrîni de la Panclu dacă nu-l mina șefului nostru de secție critică la mijloc, că-l văzuți umblind la dicționar. Mă pizmuește dom-le că-s eu al mai mare poet din Argeș și nu el și pentru că mă știe prieten la cataramă cu Eugen Simion, care ține la mine ca la ochii din cap, sări-l-ar aluia de umblă cu caterinci anti-lirice. Să nu mă facă, nene, că-l și văd luat în drăgaică de Mihai Drăgan.

Cum? N-ai primit nici o asemenea lettră? Nu face nimic, eu mă mențin pe poziție că, pînă la urmă, tot o să primiți.

NICOLAE ȚAJOMIR CĂTRE Dr. POPESCU

(telefonată)

Alo, casa doctor Popescu? Doctore dragă, de cite ori mă jur că-s boșter ca un știubei și nici nu mai știu dacă vlez, dumeata mă compari cu Ahile, cu Eneas și cu alte antichități. Află că de data asta am dat-o dracului de viață. Aseară am luat masa ca de obicei, la Casa universitarilor cu prietenul Culiță Barbu, criticul teatral. Și cînd să plecăm, așa din senin, Culiță face hapticu! Parcă m-o pălit în moalele capului, doctore, află că de-atunci nu mai sint om. Gripă? Asta-mi trebuie mie care n-am ficit, n-am rinichi, n-am splină și n-am nici rimă la lebădă? Spune-mi ce să iau preventiv.

Cum? Mata nu ești medic? Ești Popescu doctor în matematică? Ca să vezi, am și început să aiurez. Scuză-mă. Dacă tot te-am deranjat lămurește-mă: dacă la trei litri de benzină pui un litru de lichid anti-gel ce proporție realizezi? Să te sun miine? Dacă mai apuc ziua de miine. Cu gripa asta barbuliană mai ști!

și acum are cuvîntul NEAGU RĂDULESCU

EUGEN BARBU

RADU CÎRNEȘTI („UMBRA FEMEII I”)

DOI NAUFRAGIAȚI ONIRICI

LA
REALIZAREA
ACESTOR
PAGINI AU
COLABORAT

Nicolae Barbu, Val Gheorghiu, Florin Gheuca, Mircea Radu Iacoban, Carol Isac, Aurel Leon, Nelu Marian, Radu Negru, Ștefan Oprea, Ion Pogorilovschi, George Pruteanu, Zaharia Sângeorzan, Corneliu Ștefanache, Sergiu Teodorovici, Nicolae Turtureanu, Magda Ursache
desene de Const. Ciosu

UZINA METALURGICĂ IAȘI

Ridicată cu cinci ani în urmă, uzina ocupă azi un loc de frunte printre întreprinderile republicane în ceea ce privește volumul producției globale și marfă.

Aici s-au instalat utilaje moderne pentru fabricarea țevilor, cu un înalt grad de automatizare și mecanizare a operațiunilor, ceea ce asigură o înaltă productivitate a muncii.

Utilizarea pe scară mondială a țevilor sudate, cu pereți subțiri, deci țevi economice, într-o proporție din ce în ce mai mare, a dus la alegerea soluției de a se fabrica țevi sudate longitudinale. Se produc aici țevi de toate dimensiunile.

Alături de gama celor peste 450 tipodimensiuni de țevi asimilate pe parcurs, care se fabrică în mod curent, azi își fac loc tot mai mult unele profile de formă complexă care înainte nu se fabricau în țară.

În cursul acestui an s-au asimilat peste 70 noi tipuri de profile.

Produsele fabricate de uzină rivalizează cu ale renumitelor firme din străinătate. Ele se livrează astăzi la peste 200 de beneficiari externi în Austria, Anglia, Belgia, R.F.G., R.D.G., Bulgaria, U.R.S.S., Polonia, Ungaria, R.P. Chineză, Israel, Cuba, Liban, Iordania, Irak, Iran.

Uzina produce și livrează:

A. Produse tubulare sudate pe generatoare:

— țevi pentru instalații de apă, de gaz și de abur cu filet și mufă sau fără filet; țevă neagră sau zincată cu diametru de 3/8—4 inci.

— țevi pentru construcții de precizie obișnuită, laminate de precizie obișnuită, la cald sau la rece, cu diametrul de 10—114 mm., grosimea de perete 1—4,5 mm.

— țevi pentru construcții de precizie înaltă, trase la rece, cu diametrul de 8—60 mm., grosimea de perete 1—3 mm.

— țevi profilate — pătrate, dreptunghiulare și ovale cu perimetrul secțiunii de 80—220 mm., grosimea de perete 1—3 mm.

— tuburi de protecție pentru conductori electrici tip PEL 9-PEL 48 (Pantzer).

B. Profile deschise formate la rece din bandă de oțel cu lățimea desfășurată de 30—500 mm., grosimea de perete 1—5 mm. cu utilizări diverse:

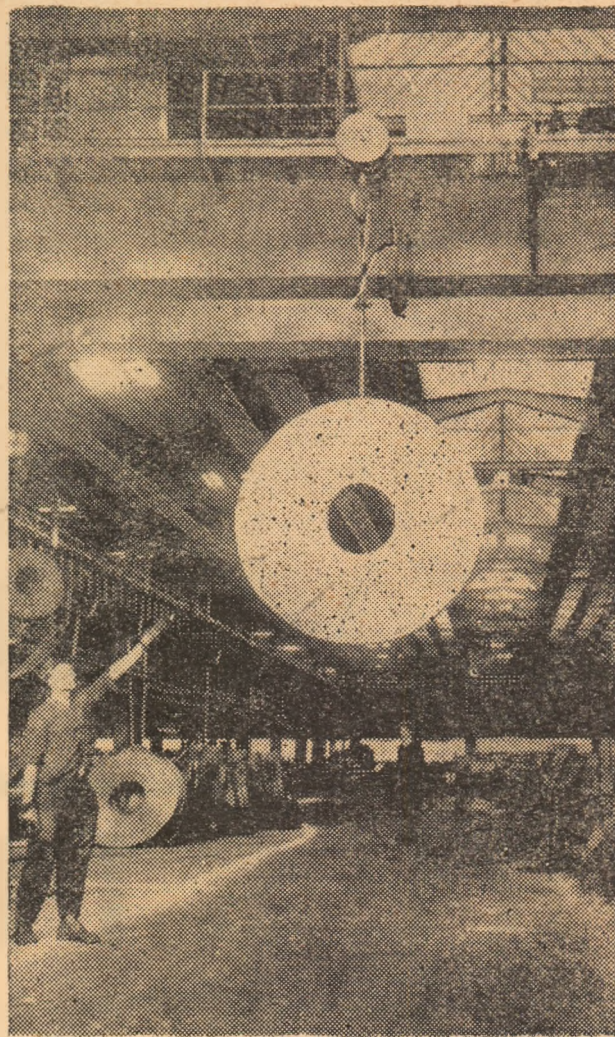
— profilul cornier cu aripi egale și neegale, profilul U, profilul Z, profilul omega, profilul T, profilul V, profilele cu aripi întărite.

— profile pentru țimplărie metalică.

— profile speciale diverse.

Produsele se livrează și la export conform cererilor beneficiarilor după norme și standarde românești (STAS), germane (DIN, TGL), sovietice (GOST), engleze (B.S.) etc.

Pentru export se livrează prin: I.S.C.E., „Metalimport” România — București, B-dul Gh. Gheorghiu-Dej nr. 42.

uzina pentru prelucrarea maselor plastice iași

Alături de alte definiții care s-au dat epocii noastre — printre care — secolul vitezei, al zborurilor cosmice, al ciberneticii etc. cu suicientă pregnanță își face loc și definiția de secol al materialelor sintetice.

Intr-adevăr, ambianța în care trăim zi de zi, se completează cu obiecte confecționate din materiale sintetice care concurează, prin calitățile lor deosebite, materialele clasice. Și ca o confirmare a celor enunțate, statistica arată fără drept de apel, că producția mondială de mase plastice a crescut de cca. 20 ori între 1930 și 1960 urcând acum vertiginos spre cifra colosală de 20—25 milioane tone/an.

Întuind această ofensivă a polimerilor sintetici în absolut toate domeniile de activitate, țara noastră a început să dezvolte, încă din 1950, acest sector, în cadrul Ministerului Industriei Chimice, menținând un ritm de creștere anual de peste 20 la sută și utilizând judicios rezervele de materii prime ale industriei noastre petroliere.

Necesităților mereu sporite de materiale plastice pe plan național i-au răspuns și construirea, în 1963, a Uzinei pentru prelucrarea maselor plastice la Iași care, prelucrând astăzi peste 30.000 tone/an mase plastice este considerată, pe drept cuvânt,

una din cele mai moderne unități de acest fel din Europa.

Numărul sortimentelor a crescut an de an astfel că, de la 7 în 1963, el se apropie de 90 în 1968 cuprinzând printre altele:

— țevi extruse din polietilenă de vinil pentru presiuni nominale de 2,5; 6 și 10 gk/cm² utilizate la transportul apei potabile, industriale, transportul acizilor, precum și al unor lichide corozive pentru metale și necorozive pentru PVC, cu diametre cuprinse între 32 și 280 mm.

— dale și covoare din polietilenă de vinil de 1,5 și 2 mm. grosime, înlocuitoare de parchet;

— recipienți din polietilenă cu capacități cuprinse între 0,5 și 140 lt. pentru ambalarea, depozitarea și transportul lichidelor, pastelor, în industrie sau pentru scopuri casnice;

— plăci ondule din polietilenă de vinil — PLACOND — materiale ideale pentru acoperișuri ușoare la garaje, peroane, stații de tramvai, stații benzină etc.;

— plăci din polistiren șoc pentru industria de frigiderie și alte scopuri cu grosimi între 1 și 6 mm.

— saci din polietilenă cu grosimi 0,15—0,25 mm., lățimi de 500—600 mm., și lungimi de 900—1.000 mm.

— plăci presate din p.v.c. cu grosimi între 2—20 mm.

— granule electrotehnice din p.v.c. pentru izolarea cablurilor electrice.

În paralel cu dezvoltarea capacităților existente, o preocupare importantă a colectivului o constituie perfecționarea tehnologiilor și realizarea de produse noi.

Astfel, printre cele mai noi produse realizate în uzină și care se bucură deja de aprecieri favorabile din partea beneficiarilor se numără POLIGRAFVINILUL și TRICOVINILUL, folii plastificate din polietilenă de vinil dublate pe hirtie respectiv pe tricot.

Poligrafvinilul este un produs cu largi utilizări în industria poligrafică pentru lucrări de legătorie, având caracteristici fizico-mecanice deosebite, fabricându-se în culori și sașene diferite.

Tricovinilul este un înlocuitor ideal al pielei cu multiple utilizări în marochindrie, pentru poșete, mape, geamantane etc.

Tot în cadrul uzinei se produce oxigen tehnic cu o puritate de 99 la sută — cu livrarea imediată în cantități până la 600 mcN/h.

O mare parte a produselor fabricate de uzina ieșeană iau drumul exportului: Albania, Brazilia, Grecia, Ungaria, Cehoslovacia, U.R.S.S., R.D. Vietnam, R.P. Mongolia, Belgia, Luxemburg, Ghana, R.A.U., Siria, Iugoslavia.

Ing. D. Chetaru

consumatori!

UNITĂȚILE ÎNTREPRINDERII PENTRU VALORIFICAREA LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR din județul Iași vă oferă un bogat sortiment de:

- legume și fructe proaspete;
- legume și fructe deshidratate;
- murături; bulion și paste tomate;

Adresați-vă unităților noastre pentru procurarea celor necesare gospodăriei dvs.!

S-au pus în vânzare în toate piețele și cartierele din orașe,

POMI DE IARNĂ

de diferite dimensiuni

Iucreția Filloreaanu-Dumitrașcu

„Alegorie”

PRESTIGIU

Iată un cuvânt ce este rostit în tot mai multe limbi, pe diferite meridiane ale globului pămîntesc atunci cînd se vorbește despre România. „Noi, finlandezii, a spus Mauno Koivisto, președintele Consiliului de Miniștri al Finlandei, apreciem mult realizările poporului român (...) avem o mare stimă pentru activitatea României în domeniul politicii externe, care urmărește promovarea relațiilor de bună vecinătate și de pace, precum și stabilirea de contacte tot mai bune între popoare, dincolo de frontierele ideologice”. „România are o înțelegere profundă a problemelor internaționale și cred că dă dovadă de înțelepciune întreținînd relații bune cu țările socialiste și în același timp dezvoltînd relațiile cu țările din Vest” a declarat Cyrus Eaton, industriaș din S.U.A. „Vizita noastră în România frățească a fost foarte scurtă, dar plină de bogate impresii — a afirmat Dimităr Samardjiev, colaborator științific la Institutul geofizic din Sofia. Am văzut o țară minunată și un harnic popor, care, sub conducerea partidului său comunist, își construiește un fericit viitor”.

Aceste declarații, ca și altele făcute de diferite personalități, atestă cu vigoare că niciodată, de-a lungul întregii sale istorii, România nu a jucat un rol atât de activ în viața internațională, nu a avut legături atât de largi cu popoarele lumii.

Linile pe care se desfășoară politica externă a României confirmă jefurile nobile ale construcției sale pașnice interne. Victoriile pe care le obține în opera de construcție socialistă sînt considerate de poporul român și ca o contribuție la întărirea forței materiale, politice și morale a sistemului socialist mondial, la creșterea și dezvoltarea mișcării antiimperialiste, la triumful cauzei socialismului, progresului și păcii în întreaga lume.

În centrul politicii externe a țării noastre se află prietenia, alianța frățească și colaborarea multilaterală cu toate țările socialiste. „Poporul nostru, a declarat tovarășul Nicolae Ceaușescu, pornește de la convingerea că relațiile de prietenie și alianță cu U.R.S.S., cu țările socialiste vecine, Bulgaria, Iugoslavia, Ungaria — cu toate țările socialiste, constituie o necesitate obiectivă, că trebuie acționat în permanență pentru întărirea acestor relații, în interesul adîncirii colaborării multilaterale dintre țările noastre, al socialismului în lume”.

În relațiile dintre țările socialiste, România a militat și militază pentru respectarea principiilor marxist-leniniste ale internaționalismului proletar, egalității în drepturi, avantajului reciproc și înrajuțării tovarășești, al independenței, suveranității și neamestecului în treburile interne ale altor state.

În același timp, călăuzindu-se de interesele supreme ale păcii, România promovează o politică activă de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de ordinare socială, activează neobosit pentru desțindere, pentru încredere și prietenie între toate popoarele lumii. Locul demn al României de azi pe arena internațională este ilustrat între altele și de extinderea permanentă a legăturilor cu celelalte țări. Într-un număr de relații diplomatice cu 90 de state, iar numărul țărilor cu care România are legături comerciale, economice și tehnico-științifice depășește cifra de 100.

Acordînd o atenție deosebită proceselor și evenimentelor care interesează pacea și securitatea generală, România se pronunță și acționează pentru găsirea unor soluții eficiente în problemele majore ale relațiilor internaționale, cum sînt lichidarea conflic-

telor, realizarea securității europene, dezarmarea, lichidarea colonialismului, întărirea O.N.U. etc.

Atît în forurile internaționale, cît și în cadrul altor manifestări, România acționează cu consecvență pentru găsirea unor soluții trainice în problemele litigioase. Precizarea punctului de vedere al României, izvorînd din preocuparea de afirmare a intereselor naționale și a ideilor socialismului în lume, este urmărită cu deosebit interes. Acordînd o mare însemnătate O.N.U., România și-a făcut cunoscută poziția în problemele internaționale și deopotrivă a luat inițiativa proprii care s-au bucurat de o primire călduroasă.

În prezent, o gravă amenințare la adresa păcii mondiale o constituie agresiunea S.U.A. în Vietnam, amestec brutal în treburile interne ale unui popor care își apără independența și suveranitatea. România, care militează cu țările pentru interzicerea amestecului în relațiile interne ale altor state și a folosirii forței în relațiile internaționale, sprijină lupta dreaptă a poporului vietnamez, considerînd că singura modalitate de instaurare a păcii în această parte a lumii este ca Vietnamul să fie lăsat să-și rezolve singur problemele.

În ce privește situația din Orientul Apropiat, țara noastră se pronunță pentru lichidarea tensiunii existente militînd pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor care trîmîntă popoarele acestei regiuni, recunoașterea dreptului fiecărui stat la existența de sine stătătoare.

Ca stat european, România manifestă o preocupare deosebită pentru crearea condițiilor favorabile consolidării securității europene. Viața a confirmat că numai în măsura în care fiecare stat european își va afirma o politică de sine stătătoare, în măsura în care fiecare popor va acționa în deplină libertate pentru stabilirea căii de dezvoltare se va crea baza unui sistem de securitate în Europa.

Poporul român este conștient că principala garanție a succesului luptei forțelor antiimperialiste, jubitoare de pace din întreaga lume, o constituie unitatea partidelor comuniste și muncitorești, a țărilor socialiste. În interesul apărării și consolidării acestei unități, partidul și statul nostru consideră că este necesar să se depună eforturi pentru normalizarea relațiilor dintre partidele comuniste și muncitorești, dintre țările socialiste, pentru dezvoltarea acestor relații pe principiile încrederii și stimei reciproce, ale internaționalismului socialist, ale respectării dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, de a hotărî singur asupra activității sale interne și internaționale. Așa după cum subliniă tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea la sesiunea jubilară a Marii Adunări Naționale cu prilejul Semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, „Interesele luptei revoluționare internaționale cer astăzi să se acționeze cu calm, înțelegere și grijă tovarășească pentru refacerea unității comuniste, neîntreprinzîndu-se nimic care ar putea adăuga noi elemente de incordare și disensiune între partide. În această direcție este hotărît să acționeze Partidul Comunist Român, a cărui activitate a fost pătrunsă în totdeauna de un profund spirit internaționalist”.

Iată de ce poziția consecventă a României socialiste în promovarea cauzei păcii și înțelegerii internaționale i-a adus un bine meritat prestigiu în rîndurile comunității mondiale.

Radu Simionescu

creion

IMAGINI

ZÜRICH

Un enorm și ostent DC-8 al S.A.S.-ului s-a înfipt parcă în peisajul albit al aeroportului din Zürich, răsucindu-se apoi greoi la capătul pistei. Intîrziase cîteva zeci de minute și era tratat ca un accelerat oarecare ajuns mai tirziu ca de obicei la destinație: mașinile galbene ale poștelor se agitară, virînd în loc printre cele patru reactoare subit insonorizate, personalul de bord cerea scuze, cu ochii la cadranele fosforescente ale cronometrelor capabile să acopere în același timp mai multe fuse orare, manipulatorii de la cisternele de benzină invitau șoferii să mărească turația pompelor, în vreme ce un grup de venezueleni agitați se interesau dacă, la Copenhaga, vor mai prinde legătura pentru Reykjavik... Avionul intîrziase 35 de minute parcurgînd o distanță care, nu cu prea multe decenii în urmă, ar fi înspălmîntat pe oricare Phileas Fogg: Santiago — Buenos Aires — Montevideo — Sao Paulo — Rio de Janeiro — Monravia — Lisabona — Zürich... În sfîrșit, pornim spre Praga. Stewardesele își reiau zimbele de carton și tăvile cu „poulet froid Scandinave”, în vreme ce un bărbat în uniformă împinge printre fotolii două cărucioare nichelate: primul cu reviste tipărite la meridianele intersectate de micul univers zburător al S.A.S.-ului, al doilea cu cărți din biblioteca de bord. Aleg: flutură titluri în mai toate limbile pămîntului. Brusca, observ un nume familiar: Zaharia Stancu. Cer cartea despre Uruma, dar sînt refuzat politicos, arătîndu-mi-se semnul cu emblema „Scandinavian Smörgasbord” așezat între filele volumului cu o escază în urmă. Da, cartea o citea o tinăra cu profil ciudat, poate de malaeză; a început povestea Urumei undeva, la Sao Paulo ori Rio și o va termina în drum spre Copenhaga. Cele patru reactoare vibrează înăbușit, filele citite se adună încet-încet în stînga, călătoria cu gesturi delicate, își șterge ochelarii aburii, în vreme ce departe sub noi, a rămas Zürichsee și Bellevue Platz și Limmat Qual. La 7000 de metri altitudine, pasărea de oțel și aluminiu poartă, în această aproape incredibilă cochetare cu timpul și meridianele, un crîmpel din spiritualitatea românească...

VENEȚIA

Există, la Veneția, anumite „itinerarii de secole împămîntenite (se pare că, stricto sensu, este totuși impropru să vorbești despre împămîntenire, în orașul lagunelor...). Tăblițele învechite ori inscripțiile cafeniu-roșcate poartă căl-

torul prin străduțe întortocheate, peste punți cu arcule de sprînceană mirată, îi indică treceri pe malul unor canaleto înșesate de gondole cu gituri de lebădă neagră, pînă ce, dincolo de Rialto, începi să auzi zvonul orchestrelor care, la cîțiva metri una de cealaltă, se concurează aprig în Piața Dogilor... Ești tentat să crezi că, trăind din turism, venețianul nu prea are timp să se gîndească și la propriile-i călătorii. Iată însă că un enorm afiș în vitrina agenției din Piața Dogilor, îl invită să cunoască o altă lume de pămînt și apă: Delta Dunării. (Așadar, o reclamă turistică românească; cam neașteptată, deoarece — sincer vorbind — nu prea ai prilejul să întîlnești ades asemenea mostre de hîrnicie propagandistică din partea Oficiului nostru specializat!). Acest mic „intermezzo” românesc, totuși, ne-a emoționat și, pe alele grădinii publice, am evocat nu fără nostalgie cărările misterioase și înfiorate de fontete ce se deschid înaintea lotcii undeva, pe Dunărea Veche, lângă Crișan... Drapeleul tricolor flutură ușor pe unul dintre cele 35 de catarge ale Bienalei și am aflat pavilionul românesc animal, populat. În ciuda interdicției formale (generală în expoziție), se fotografia... din plin. Aflînd că sîntem români, un turist din Detroit ne-a rugat să-i scriem cîteva cuvinte „în limba lui Brăncuși” pe una dintre reproducerea fotografice (pare-mi-se reprezentînd o lucrare de Ovidiu Maitec) achiziționată nu știu unde, poate de la pavilionul central. Și astfel... am acordat un fel de autograf ciudat în numele limbii și artei românești, scriînd o strofă din „La steaua”.

FAMAGUSTA

Ore în șir, holde și pîncuri de chiparosi au însoțit alunecarea jeep-ului pe șoseaua ce unește Nicosia cu Trikomo. Marea — răsufilarea ei o simți pretutînd în Cipru, chiar dacă te afli în inima insulei, la Makheras ori Prodomos — ne-a întîmpinat cu brile de spumă încremenite, asemenea unei leneșe saricic mițoase. Coborîm spre sud, de-a lungul litoralului: Salamis, St. Barnabas și, iată, vechiul turn al Famagustei. Portul e liniștit, hipnotizat de căldură. Mărilor tropice de departe, cîle yachturi de casă deranjați vechi papuci inventarierii vitrinei în urma țării muzeu. Cioculne știe aralelor-portal dialorele mape delete, în vreme ghează picioarele lor schece, lîngă va puști joacă alelice, cițivă riscă pe lire, la ne un fel de olive de lăzi umbra unei... pasarea proaspăt descărcate. A fost, bineînțeles, o întimplare că am zărit acel cuvînt total neașteptat în după-amlaza de vară țirzle ce colorase în auriu-roșcat clădirile portului cipriot. Am citit a doua oră literă cu literă; da, Birlad. Și stiva de lăzi cu rulmentii a încetat să mai fie un element oarecare, o pată albă în decorul înfiripat din contoprea a două culori calde, albastru și auriu; lăzile acelea au desființat distanțele, readucîndu-mi înaintea ochilor foaia galbenă de monografie care vorbea despre industria birădeană din 1933: un darac și un atelier de „fabricat” lumînări...

Mircea Radu Iacoban

FIȘE PENTRU O CARTE DE IMPRESII

Și în anul care se încheie acum, Iașul a fost vizitat de un impresionant număr de cetățeni de peste hotare.

Printre numeroasele mărturii referitoare la orașul Iași se înscrie, bunăoară, aceea a unui cunoscut specialist în istorie, prof. Jean Huguenot, de la Universitatea din Sorbona. Autor al unui foarte interesant studiu consacrat țării noastre, intitulat „România de la origini și pînă în zilele noastre”, care a apărut anul acesta la Paris, d-sa a fost recent oaspete al Bibliotecii centrale universitare „Mihai Eminescu”. În timpul vizitei, a declarat:

„Am simțit o deosebită de mare plăcere vizitînd Biblioteca Universității din Iași, mărturie, printre multe altele, a unei foarte bogate tradiții de cultură a populației moldovenești, a vechimii și civilizației sale. Apreciez că este foarte util să se înmulțească contactele culturale dintre România și Franța. De fapt, nu a existat oare, o perpetuă osmoză intelectuală între cele două popoare ale noastre? Ceea ce urez din inimă compatrioților mei francezi este să viziteze în număr cît mai mare acest valoros centru universitar și cultural iesean”.

Iată și cîteva din impresiile ing. dipl. Sylvia Schmidt, reprezentanta unui institut de cercetări chimice din Reutlingen (R. F. a Germaniei):

„În acest minunat și elegant oras, care dă impresia că este făcut dintr-o bucată, am trăit momente excepționale cu prilejul unui simpozion perfect organizat”. Eminentul om de știință belgian, prof. dr. G. Smets, de la Universitatea din Louvain:

„Sînt impresionat de efortul social considerabil care s-a înfipt în frumoasa dv. țară, efort remarcabil de urbanizare, efort interesant de modernizare. S'n eți un popor muncitor, gentil, primitor.”

De 8-10 ani, Centrul de cercetări macromoleculare și celulozice a cămătat un renume internațional de învidiat. Grație unui dinamism progresiv și unei clorviziuni remarcabile, Centrul din Iași a devenit acum un centru activ pentru progresul științei polimerilor.

M. Beram

cronica

săptămînal politic, social, cultural

Colectiv de redacție:

AL. ANDRIESCU, N. BARBU (redactor șef adj.), CONST. CIOPRAGA (director), ION CREANGĂ, AL. DIMA, ILIE GRĂMĂDĂ, DAN HATMANU, MIRCEA RADU IACOBAN (secretar general de redacție), GAVRIL ISTRATE, GEORGE LESNEA, P. MILCOMETE, CR. SIMIONESCU, ACHIM STOIA, CORNELIU STURZU, (redactor șef adj.), CORNELIU ȘTEFĂNACHE (redactor șef adj.), NICOLAE ȚĂJOMIR.

Prezentare grafică VALER MITRU